National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 25 1981
NEWS SECTION
SECTION JOURNAUX

B103/c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214

NR. 47 SESTDIENA, 1981. GADA 21. NOVEMBRIS 31. GADS

SATURDAY, NOVEMBER 21, 1981

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 75 centu

Rēgens nepievils

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Atskatoties uz četrdesmitā ASV prezidenta Ronalda Rēgena aizvadītajiem pirmajiem deviņiem valdīšanas mēnešiem, jākonstatē, ka pat viņa lielākie pretinieki ir spiesti atzīt liela valstsvīra uznākšanu uz politiskās skatuves, kas pēc vairāku amerikāņu komentātoru domām apēno pat tautā tik populārus prezidentus kā Ruzveltu un Kenediju.

Ronalda Rēgena personība, vienkāršība un atklātība un, pats galvenais, amerikāņu tautas sirdspukstienu pareiza saklausīšanas spēja īsā laikā nodrošināja viņam ne tikai cienīta, bet arī iemīļota valsts vadoņa stāvokli.

Kādreiz par reakcionāru konservātīvo dēvētais tagadējais prezidents patiesībā kā iekšējā politikā, tā arī ārpolitikā ir izrādījies par radikālu, gandrīz vai revolūcionāru reformātoru.

Valsts saimniecības savešanu kārtībā ar drastiskiem taupīšanas un nodokļu pārkārtošanas soļiem Rēgens uzskatīja par savu pirmo un svarīgāko pienākumu. Līdz šim viņam ir izdevies panākt gandrīz neticamo — nodrošināt sev ne tikai republikāņu, bet arī daļēju demokratu partijas apņēmīgu atbalstu. Abu lielo politisko partiju koaliciju Rēgens uzskatīja par nepieciešamu ne tikai savas iekšpolitiskās reformācijas īstenošanai, bet arī amerikāņu tautas patiesas vienības pamatu likšanai. Līdz šim, riskējot ar savu politisko karjēru un prestižu, Rēgens ir gandrīz ikvienā gājienā bijis uzvarētājs.

Nav šaubu, ka Rēgena negaidīti spīdošā uzvara pagājušā gada prezidenta vēlēšanās sāpīgi iedragāja demokratu partiju. Kārteram noejot no skatuves, demokratiem vēl šodien nav izdevies atrast tautas atbalstītu savas partijas vadoni. Senātors Kenedijs gan stāv aizkulisēs, bet viņa izredzes nav tik spožas, kā to varētu pieņemt. Arī bij. viceprezidents Mondels nestāv ne tuvu Rēgenam. Redzamākais demokratu reprezentants amerikāņu likumdošanas iestādījumā Tips O'Nils nostādīts nepateicīgā lomā un, būdams godīgs cilvēks, viņš vairākkārt ir kapitulējis Rēgena priekšā.

Dabūjis cauri kongresam savu saimnieciskās politikas pamatplatformu, Rēgens tikai tagad tuvojas bīstamām zemūdens pārbaudījumu klintīm. Sākumā iecerētā budžeta īstenošana tagad vairs neliekas tik droša. Zināmas interešu grupas, kuŗu iespaids allaž ir bijis apbrīnojami liels, jau aizlikušas savu kāju priekšā nevienam vien Rēgena labi domātam projektam.

Arī Rēgena paši tuvākie padomdevēji tagad atzīst, ka mērķis nebūt nebūs tik ātri un viegli sasniedzams. Saimnieciskās dzīves svārstības ietekmē neskaitāmi faktori, un tādēļ uzplūdu un atplūdu periodi ir neizbēgami. Rēgens pats tomēr ir nešaubīgi pārliecināts par privātas pašiniciātīvas pozitīvo nozīmi, un nav domājams, ka viņš no reformētā kapitālisma dogmas atkāpsies. Lai kādi spēki darbotos saimnieciskā milža aizkulišu kuluāros, pats svarīgākais tomēr ir tautas mentālitāte. Un te mums jākonstatē, ka ticība prezidentam tautā nav iedragāta. Tieši šis faktors varbūt ir vissvarīgākais, ko Rēgens aizvadītajos deviņos mēnešos savā kaŗa gājienā par labāku Ameriku ir noturējis nedragātās pozicijās.

Amerikāņu militāra spēka atgūšanas nepieciešamību Rēgens uzskata ne tikai par izšķirīgu amerikāņu prestiža atgūšanai starptautiskā forumā, bet arī par kardinālu faktoru brīvo pasaules demokratiju tālākās eksistences nodrošināšanai. Protams, tā ir tikpat

(Turpinājums 20. lp.)

Toronto universitātē atklātas Baltijas valstīm veltītās dienas. Tās ilgst no 10. līdz 29. novembrim. Uzņēmumā atklāšanas dienā igauniete Aruta Epp, lietuviete Antonija Petrulis un latviete Maija Sukse. Foto J. Ligers.

Kanadas latviešu vadība izvērtē paveikto darbu

Ievadot pēdējo LNAK valdes sēdi, priekšsēdis T. Kronbergs pieminēja nesen mirušo padomes locekli H. Jeckalēju, ko klātesošie godināja ar klusuma brīdi.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs ziņoja par savu piedalīšanos Ontario provinces daudzkultūru konferencē un gadskārtējo Etnokultūrālo konferenci Otavā, kur viņš atkal ievēlēts padomē un prezidijā. Šajā konferencē piedalījusies arī kultūras nozares vadītāja Inta Purva. Etniskās grupās vērojami divi galvenie novirzieni. Apspiestās tautas ir vairāk ieinteresētas politiskos jautājumos, lai atspēkotu komūnistisko propagandu un atvieglinātu režīma žņaugus savās okupētajās zemēs, bet Afrikas, Dienvidamerikas un citas tautības vēlas panākt vēl plašākus sociālus pabalstus, diskriminācijas novēršanu un līdzīgi. Zināma sadarbības baze tomēr panākta, un cerams, ka nākotnē valdības iestādēs iesaistīs vairāk etnisko grupu pārstāvjus. Otavas konferencē pieņemta arī Intas Purvas iesniegtā rezolūcija par etnisko grupu uzticības personu izraudzīšanu savu mirušo tautiešu mantojumu lietu kārtošanā.

Dace Veinberga savukārt piedalījusies Antibolševistiskā bloka konferencē, bet Ivars Melnbārdis 5. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā, par ko viņš sniedza ļoti plašu un vispusīgu ziņojumu. Kongresā piedalījušies 270 jaunieši no 9 zemēm, un, kā jau zināms no agrākās informācijas, šis kongress strikti noraidīja sadarbību ar okupētās Latvijas Kultūras sakaru komiteju, kas ir čekas filiāle. Nākošais kongress paredzēts 1984. gadā Austrālijā.

Valdes sēdē bija ieradies arī liberāļu partijas darbinieks K. Zenaitis, kas savā Skarboro iecirknī ievēlēts par delegātu partijas platformas kongresā, kas notiks 26., 27. un 28. nov. K. Zenaitis iepazīstināja LNAK valdi ar savām divām rezolūcijām, kas jau uzņemtas apspriešanai. Valde tās atzina par atbalstāmām un ieteica arī citu partiju piederīgajiem aktīvi piedalīties

(Turpinājums 20. lp.)

Pulcēsimies

Latvijas valsts 63 gadu jubilejas atceres svinībās

ATCERES AKTS svētdien, 22. novembrī, plkst. 17, **Toronto**

TORONTO UNIVERSITĀTES AULĀ (Convocation Hall), 31 King's Circle (College St. un McCaul St.).

Svētku runu teiks nesen no okupētās Latvijas izkļuvušais brīvības cīnītājs OLAFS BRŪVERS.

Programma: Vīru ansamblis Kalvis, mūzikālais vadītājs Juris Dzeguze. Ērģeļu pavadījumi — Anita Rundāne. Voldemāra Pukata deklamācija — Leonīda Breikša Brīvības pieminekļa balāde

IEEJA: 6.00 DOL., PENSIONĀRIEM UN STUDENTIEM 4.00 DOL., INVALIDIEM, STRĒLNIEKIEM UN BĒRNIEM LĪDZ 16 G. V. — BEZ MAKSAS.

Laipni ielūdz 18. novembŗa valstssvētku rīcības komiteja.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1981. G. 21. NOVEMBRIS, 47. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — **Latvija Amerikā Publishing Ltd.** Valdē — P. Ratnieks, Alb. Šterns, J. Grodnis. **Laikraksta atbildīgais redaktors** — A. Kundrats. **Redakcija:** 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. **Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad.** V. Jaunkalnietis, **1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā** Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, **tekstā** $6.00, **pirmajā vai pēdējā lp.** $10.00 **par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā** $1.50 **par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.**

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

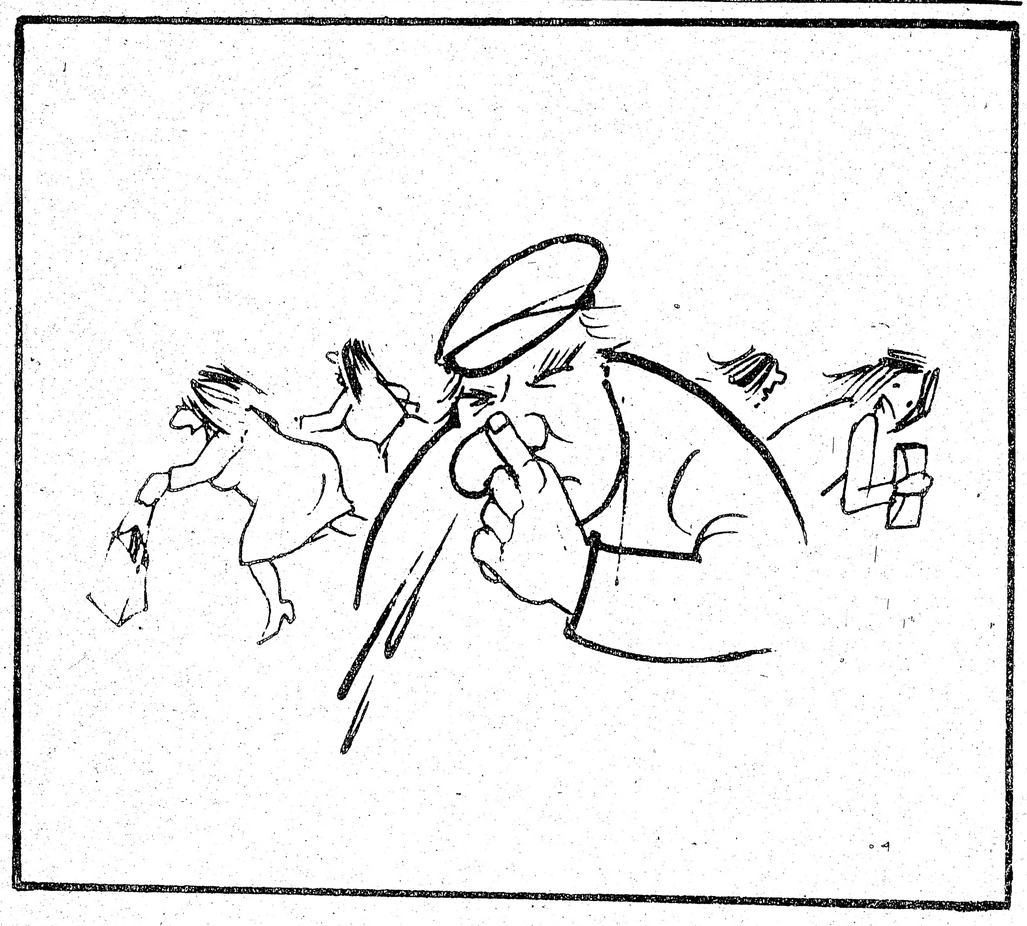

Krievu kultūra okupētās Rīgas ielās. **Ed. Keiša zīm. LA.**

Elmārs Šķobe
LNAK padomes priekšsēdis

Mēs neesam vieni

Šai drūmajā laikā, kad materiālisms dažādos veidos kļuvis par vienu no galveniem cilvēces mērķiem, šķiet, ka vienīgi ieroču spēks ir tas, kas veido un noteic tautu likteņus.

Šī nav pirmā reize pasaules vēsturē, kad līdzīgi uzskati uzspieduši nevarības zīmogu zobenu un lielgabalu ēnā turētiem.

Bet vēsture ir arī pilna notikumiem, kas liecina pretējo, kad vajātie un apspiestībā turētie kā dīgstoša zāle ir pacēlusi sakaltušo velēnu, lai kā zaļa āre uzņemtu saules dievišķo spēku un kļūtu par ziedošu lauku. Daži asni vien to nepiepilda, bet katra sēkla un dzīvību saglabājusi sakne, vienreizējā pavasara brīnumā dīgstot un augot, to panāk.

Tāds pavasara brīnums Pirmā pasaules kara beigu posmā pārņēma mūsu tautu. Šī brīnuma skarta un iedvesmota, 1918. gada 18. novembrī latviešu tauta pieteica saviem kaķla kungiem un nezināmiem draugiem savu gribu: mēs esam brīvi, neatkarīgi un dibinām savu valsti — Latvijas republiku.

Atmodas laikmeta darbinieku un dzejnieku ilgi lolotais sapnis par brīvību ar šo politisko aktu pārvērtās par reālu mērķi. Šī mērķa galvenā iezīme bija tā, ka nekas latviešiem nevar būt svarīgāks par Latvijas brīvību, neatkarību, šīs brīvības izcīnīšana kara laukos un arī šīs brīvības sargāšana nākotnē.

Ne ērtības, ne manta, ne personiskā labklājība, ne arī sociālistu plānotā internacionāle vai citu marksistu solītā paradīze, kur katram solīja pēc viņa vajadzības un no tā prasītu tikai pēc viņa spējām, nespēja šo tautas gribu apturēt vai ievirzīt citā virzienā.

deklarācija, bet tautas radīta brīva valsts — brīvu tautu saimē. Kad Otrā pasaules kara tuvošanās ar pirmo moskvītu uzbrukumiem un sekojošā vēlākā kara darbība apdraudēja mūsu tautas pašas dzīvības saknes, tad ieročiem rokās Latviešu leģiona rindās tās aizstāvēja un par tām cīņā uz dzīvību un nāvi iesaistījās mūsu tautas drošsirdīgākie un pašaizliedzīgākie dēli un meitas. Kāpēc Otro pasaules karu beidzot pēc Vācijas sakāves Austrumeiropu atstāja Kremļa tirannu rokās, vēsturnieki vēl skaidro un politiķi laipo. Bez mums, latviešiem, vēl miljoniem cilvēku, zem sarkanarmijas durkļiem turēti, arī gaida taisnības triumfu.

Latvijas izpostīšana, tās tautas nobendētie mocekļi Sibirijā un neskaitāmās vietās no Baltijas jūras līdz Vladivostokai, mūsu karavīru upuri frontēs un civiliedzīvotāju iznīcināšana kā tēvzemē, tā Vācijā vai bēgļu laivās uz jūras, ir traģiski skāris katru latvieti.

Laiks dziedējot visas brūces. Bet tautas miesā un dvēselē ienaidnieka cirstās brūces nedzīst. Tās asiņo un smeldz. Tās sāpēs, kamēr vien tauta dzīvos. Tās sāpēs to tautas locekļu sirdīs, kas izjutīs piederību pie savas tautas. Šīs sāpes remdēsies tikai ar brīvības atgūšanu Latvijai, ar verdzības važu nokratīšanu vai sadilšanu no latviešu rokām un kājām.

No Latvijas dibināšanas laika gadi skrējuši cauri tās brīvības laiku posmam un Otrā pasaules kara gadiem. Smags slogs nogulies un smacē tautas visā Austrumeiropā jau vairāk nekā trīsdesmit gadu. Kaut gadu un tāluma šķirti no tēvzemes, latvieši 18. novembrī gadu pēc gada pulcējas pie Latvijas karogiem.

Sī pulcēšanās nedrīkstētu kļūt tikai par formālu gadskārtēju notikumu, bet gan par apzinīgu ticības apliecinājumu Latvijas republikai, par dziļi un patiesi izjustu pārdzīvojumu, ka esam savas tautas meitas un dēli, ka mums ir pienākums un arī neapšaubāmas tiesības runāt mūsu tautas vārdā, kas Kremļa varas kultūras un sarkanarmijas ieroču apspiesta to nespēj darīt. Lai saklausām arī šinī dienā pārējo Kremļa apspiesto tautu balsis, tad dzirdēsim, ka ieroču draudi nevar izdzēst gribu pēc brīvības. Tad arī skaidrāk veidosies mūsu nodomi un uzdevumi, apzinoties, ka neesam vieni, bet miljoniem brīvprātīgo karavīru gaida izdevību tālo sapni pārvērst gribā un īstenībā.

Lasītāju Vēstules

ATBILDES UZ Dr. J. CERBUĻA JAUTĀJUMIEM

Dr. J. Cerbulis LA 44. numurā lūdz paskaidrojumus par dažiem latviešu sabiedriskajiem pasākumiem Mičigenā. Jautājumi 2. — 5. zīmējas uz Amerikas latviešu apvienības studiju centru Kalamazū. Atbildes un šiem jautājumiem ir šādas:

. Zemes gabalu Latviešu studiju centram nopirka Amerikas latviešu apvienība no kādas amerikāņu studentu organizācijas.

Architektu konkurss jaunās celtnes projektam nenotika. Architekta A. Vintera projektu pieņēma ALAs valde ar ALAs kongresa akceptu un atbalstu.

. Ziedotos līdzekļus ALA izlieto studiju centra celšanai un iekārtošanai. Ziedotāju saraksts drīzumā parādīsies presē. Dabiski, ka Amerikas latviešu apvienības pasākumus revidē ALAs revīzijas komisija.

ALAs Latviešu studiju centru apsaimniekos Amerikas latviešu apvienība. Par revīziju jau ir atbilde 4. jautājumā.

Ceru, ka šie paskaidrojumi jautātāju apmierinās.

Arvīds Blodnieks
ALAs valdes sekretārs

ES BRĪNOS...

Katrā šī laikraksta numurā var lasīt par DV organizācijas darbību. Šī organizācija apskatīta no visām pusēm, un daudzie uzņēmumi iepazīstina ar tās locekļiem. Visiem zināmi šīs organizācijas mērķi un prieks par tās aktīvitāti, tikai kapēc nav nekas rakstīts, cik DV biedru ir apmeklējuši kultūras sakarnieku rīkoto Raimonda Paula koncertu, kas nesen notika Toronto. Es gan pati tur nebiju, bet ir ienākušas ziņas, ka to labi pārstāvējuši DV biedri.

Es brīnos, vai tas tā varētu būt?

A. B. Toronto

KAD MORIS DARBU PABEIDZIS . . .

Latvija Amerikā 28. n-rā Vanagu Kārlis norādīja, ka mūsu sociāldemokratu līdera Bruno Kalniņa vadītiem Latvijas armijas „politiskiem audzinātājiem" bija lielāki kompartijas uzdevumi nekā Br. Kalniņš, savus politrukus tagad baltus mazgādams, to piemin savā autobiografijā „Brīvībā". LA 39. n-rā lasītājs K. K. pat uzskaita vairākus politrukus, kas bijuši zvērināti čekisti.

Vēlos vērst sabiedrības uzmanību uz vēl vienu Br. Kalniņa palīgu mūsu armijas boļševizācijā — politruku Senčenko, kuŗu Bruno Kalniņš no kaprāļa paaugstināja par „pulkvežleitnantu" 1. Jātnieku pulkā, kur, pēc Br. K. instrukcijām, tas sāka sludināt komūnisma brīnumus. LKOK plkv. A. Liepiņš par šo Brunīša rokas puisi savās atmiņās raksta tā („Dievs, Tēvija, Pulks" 236. lp.): „1940. g. jūlijā pulkā ieradās jauns kaŗavīrs ar plkv.-ltn. zīmotnēm, uzrādīja Tautas armijas politiskā komisāra Bruno Kalniņa rakstu, ka iecelts par Jātnieku pulka politisko vadītāju."

Jaunizceptais plkv.-ltn. Senčenko bija Latgales krievs, bijis kaprālis 9. Rēzeknes kājnieku pulka ložmetēju rotā. Pēc dienesta aizbēdzis uz Krieviju. Bijis iedomīgs un bravūrīgs. Sasaucis pulka virsniekus, ar cepuri galvā tiem nobēris: „Līdz šim jums bija buržuāzija, tagad būs sociālisms un komūnisms." Vakara jundā atcēla valsts himnas un karoga dziedāšanu. Sākās pulka kadru izspiedzes terrors. Kas ar politisko „pulkvedi" tālāk notika, to labi atceras kapt. J. Rulliņš, Jātnieku pulka pēdējais adjutants: kad pulku iekļāva territoriālā korpusā, Senčenko bija jānovelk pulkv.-ltn. tērps un jāpieteicas Rīgā pie politiskā komisāra ģenerāļa Bruno Kalniņa. Moris savu darbu bija padarījis, moris varēja iet. Tā no vienas nelaimes bijām tikuši vaļā . . .

Emīls Kursis ASV

V. Irbe

Krievi nāk

BIRUTE PŪKELEVIČŪTE LIELDIENAS BEZ ZVANIEM. GRĀMATU DRAUGS. 238. LP.

Lietuviešu rakstniece Birute Pūkelevičūte ir pazīstama latviešu lasītājam. Zariņu Jāņa meistariskajā tulkojumā viņai latviešu valodā iznākušas pāris grāmatas. Žurnāls ,,Treji Vārti'' redaktora Viktora Irbes laikā iespieda vairākus viņas stāstus, arī Zariņu Jāņa tulkojumā. Latviešu lasītājam patikuši viņas darbu temati, īsie teikumi, koncentrētais rakstības stils.

Rakstnieci varētu ieskaitīt tanī grupā, ko latvieši sauc par leģionāru paaudzi. Viņa dzimusi, augusi un skolojusies Lietuvas neatkarības laikā, ģimnaziju beigusi pirmajā krievu okupācijas gadā, kaut gatavības apliecība izsniegta tikai pēc vācu ienākšanas. Rakstniecei ir skaistas un spilgtas atmiņas par Lietuvas neatkarības laiku, bet viņa dziļi pārdzīvoja valsts neatkarības zaudēšanu. Autore vairākkārt godalgota. Viņai draudzīgas attieksmes arī ar latviešu literātiem ne vien viņas dzīves vietā Čikagā, bet arī ārpus tās. Nereti rakstniece redzama arī latviešu sabiedrībā, mazākos pulciņos.

Pūkelevičūtes jaunākajā latviešu valodā izdotajā romānā ,,Lieldienas bez zvaniem'' apstrādāts temats, kas interesē ne vien leģionāru paaudzi, bet katru, kas vēlētos lasīt par kara un bēgļu laikiem. Autore grāmatā apraksta bēgļu laikus Dancigas ielenkumā un krievu ienākšanu šinī pilsētā. Stāstījumā viņa ievij atmiņas par Lietuvas neatkarības laiku, dzīvi, skolām.

Latviešu valodā 1962. gadā Imantas apgādā iznāca fon Lēndorfa ,,Austrumprūsijas dienasgrāmata'', aprakstot krievu ienākšanu un neģēlības. Vācu valodā ir līdzīgas dokumentācijas vai dienasgrāmatas, vismaz pa vienai no katra apgabala, nedaudz arī literāru aprakstu.

Pūkelevičūte izvēlējusies literāru stāstījumu, rakstot pirmajā personā. Tas dod spēcīgu jūtu pārdzīvojumu, kas lasītāju piesaista grāmatai. Īsie, koncentrētie teikumi, kur katrs vārds kaut ko izsaka, spēj lasītājam uzburt apstākļus, kādi bija kara beigu posmā.

Grāmatas sākumā aprakstīts lidmašīnu uzbrukums Dancigai, pati pilsēta, vācu karavīri īsi pirms pilsētas atstāšanas, lietuviešu un vācu bēgļi. Pēc tam pilsētā valda klusums, ko pārtrauc krievu ienākšana. Rakstniece saka: ,,Pēc brītiņa viss apklust. Bet šis klusums ir baigs. Mēms klusums, pat dzirdi, kā pamirkšķinās acu plakstiņi, kā rīklē ietek norītās siekalas, kā saskaņas deniņu kauli. Tāds klusums ir tikai pār pilsētu, kas padevusies.'' (42. lp.)

Tālāk autore raksta: ,,Pēkšņi tur, dārzā, atskan soļi. Un uz sliekšņa jau stāv. Stāv viens vīrs, tur rokā zobenu: kailu, izvilktu no maksts.'' (61. lp.)

Bēgļi sākumā cer, ka viss būs labi, krievi izliekas mierīgi, pat pieklājīgi. ,,Tad atkal — viņu soļi attālinās uz vāciešu telpām. Tur tagad tik kluss, it kā cilvēki būtu pārvērtušies par sāls stabiem. Tad pēkšņi sievietes kliedziens! Kā nazis! Kā gaļa naža dūriens. Un tūdaļ otrs. Un trešs! Un vēl viens — tepat pie mūsu durvīm!'' (89. lp.)

Sākumā krievi lietuviešus neaiztiek, bet tad kādā dienā sievietēm un vīriešiem jānostājas atsevišķi, tos aizved dažādos virzienos. Autore atšķiras no savas ģimenes, viņai ar krieviem rodas dažādi piedzīvojumi, līdz nonāk repatriēšanās nometnē. Grāmatas beigās autorei ir vizija, ka ceļinieki kājām un braukšus dodas uz Kauņu, kur svinēs Lieldienas.

Rakstniece par krieviem saka zīmīgus vārdus: ,,Ūri! Ūri! Dodiet šurp savus ūrus!'' (pulksteņus). — Grāmata iespiesta pareizā latviešu valodā ar vajadzīgām pieturas zīmēm. Kā patīkams pārsteigums uzskatāms tulkotāja Zariņu Jāņa plašais latviešu valodas vārdu krājums, pieņemot, ka arī autore oriģinālvalodā lietojusi lielu vārdu dažādību. Sen nav dzirdēti vārdi un teicieni, kā rovītis, iespurkties, kara vērpete (grāmatā nav ievērota ŗ mīkstināšana), gurkš āda un citi vārdi. Vāka apvalku zīmējis H. Gricēvičs.

Par grāmatu var teikt tikai labu. Tur nav liekvārdības, bet īsi un labi saprotami teikumi. Dažs vārds atkārtojas, bet tas darīts ar nolūku, lai uzsvērtu kādas darbības vai notikuma svarīgumu. Tā sadalīta astoņās nodaļās, no Pūpolu svētdienas līdz Lieldienām. Katras nodaļas sākumā vienā lapā aprakstītas attiecīgās dienas raksturīgākās īpašības. Lasītājs var iepazīties ne vien ar uzvarētāju šausmu darbiem, neizjūtot šausmas, bet arī lasīt par Lietuvas neatkarības laika sasniegumiem, ērto dzīvi, skolām, bruņotajiem spēkiem. Liekas, nebūtu starpības, ja Lietuvas vārdu aizstātu ar Latviju. Neatkarības laika dzīve abās zemēs bijusi līdzīga, tāpat kaimiņvalstu liktenis. Arī latviešu bēgļi piedzīvojuši līdzīgus pazemojumus, varbūt tikai citos apgabalos, kā Čechoslovakijā vai krievu ieņemtajos Vācijas austrumos.

Varbūt der piezīmēt, ka autore savu uzvārdu raksta mazliet citādi, viņa ir Birute Pūkelevičiūte, kaut pazīstami īsuma dēļ viņu sauc par ,,Pūku''.

J. Norvili svētku mielastā sveic DV Kanadas valdes priekšnieks V. Plūdons un vanadžu priekšniece N. Pulciņa. Foto J. Liģers.

LATVISKĀ MĀKSLAS PASAULE

Atklājot Ņujorkas mākslinieku grupas 30 gadu jubilejas izstādi 17. oktobrī DV namā Bronksā, Dr. P. Norvilis apskatīja grupas dibināšanu un dalībnieku panākumus.

Izstādes atklāšanā bija ieradušies ap 50 apmeklētāju, kas iepazinās ar 17 mākslinieku 47 izstādītiem darbiem.

Ņujorkas mākslinieku grupa dibināta 1951. gada 10 augustā, kad četri Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) absolventi — Maksimiliāns Mitrevics, Fridrichs Milts, Mārtiņš Krūmiņš un Oto Grunde Milta dzīvoklī ,,Elles ķēķī'' parakstījuši dibināšanas protokolu: ,,Lai savstarpējā atbalstā un ierosmē nelautu apsikt garam, lai idejiski un garīgi vienotu latviešu gleznotājus svešumā. Ikviens latviešu gleznotājs, kas šiem mērķiem grib sekot, aicināts grupā iestāties.''

Grupas darbības sākuma gadi bija laiks, kad notika iekārtošanās patvēruma zemēs pēc Vācijas nometņu atstāšanas, dibinājās dažādas organizācijas. Šinī gadā nodibinājās Amerikas latviešu apvienība (ALA) ar Kultūras biroju un Tēlotājas mākslas sekciju. Ņujorkā bija lielākais ASV latviešu centrs, kur lielā skaitā bija arī mākslinieki. Uz dibinātāju aicinājumu atsaucās daudzi Ņujorkas un apkārtnes mākslinieki. Grupas mākslinieku skaits bija 39, no kuŗiem patlaban 20 ir aktīvi, 12 aizsaukti aizsaulē un 7 kļuvuši neaktīvi. Mirušos pieminēja ar klusuma brīdi.

Sākuma gados grupas dalībnieki sapulcējās pie Milta. Tikai pēc trim gadiem varēja notikt pirmā kopējā izstāde viesnīcas Barbizon Plaza telpās; pēc tam notika vēl piecas izstādes. Pēc tam 5 izstādes bija Dunkana galerijā, sekoja 6 izstādes DV namā Kvinsā, pēc tam Bronksā. Bez tam 4 Priedainē, 2 Vašingtonā, pa vienai Jonkeros un Garezerā, kā arī notikušas individuālas izstādes. Īpašus panākumus guva Četru mākslinieku kopa (A. Annuss, J. Gailis, M. Krūmiņš un F. Milts), kaut katrs pārstāvēja citu latviešu mākslas virzienu.

Latviešu gleznotāja sirds un izjūtas avoti idejiski un garīgi vieno svešumā. Tā ir latviskā pasaule, kuŗai grūti sakņoties Amerikā un citās svešās zemēs. Tas ir latviešu īpatnējais pasaules skatījums, ierastais dzīves veids un vērtības, kuŗu svešumā nav vai kas tiek apdraudētas. Latviešu gleznu pircējs savās mājās grib ko tuvu, mīļu, ko tādu, kas aizstātu vai pietuvotos zaudētam, grib ko latvisku.

Kad ALA Kultūras biroja vadība atradās Ņujorkā, tēlotājas mākslas sekcijā darbojās daudzi Ņujorkas grupas mākslinieki, rīkojot KF izstādes. Deviņi grupas dalībnieki saņēmuši KF goda balvas par izciliem darbiem, bez tam piešķirti KF atzinības raksti un dažādi citi apbalvojumi. Tas liecina par locekļu izcilo mākslinieciško un garīgo līmeni.

Latviešu mākslai, it sevišķi trimdā, jāuztur dzīvas latvietim raksturīgas izjūtas, noskaņas un pagātnes un nākotnes īpašas vizijas.

Dr. P. Norvilis nobeigumā pasniedza LM akadēmiju beigušiem, vairākiem grupas locekļiem, diplomdarbu kopijas ceturtajā un vienā gadījumā trešajā pakāpē. **V. Irbe**

JANINAS BABRES

BRINIŠKA ZVAIGZNE

— * —

ZIEMSVĒTKU STĀSTI· PASAKAS, LEĢENDAS UN DZEJA

ANŠA BĒRZIŅA ILLUSTRĀCIJAS

CENA 7.00 DOL., PASTA IZD. $1.00.

Dabūjama grāmatu galdos vai pie autores:

5430 16th Ave. N.
St. Petersburg, Fl. 33710
USA

— * —

Biruta Senkēviča

Mūžs

Žigli pēc stundas kā stunda še rit,
Drīzi viss mainīties brauc . . .
Rīts, kad pie loga jau klauvē un sit
Krēslā kāds ūdeņus jauc.

Žigli stunda pēc stundas prom steidz —
Pēkšņi var mainīties viss:
Noskumis sevī tu raugies un teic:
Prieks — kur gan tu pazudis?

Kamdēļ kā zieds tu tik vārīgs un maigs,
Kamdēļ nav ilgi tev mūžs?
Vanaga spārniem pār galvu trauc laiks
Tevi jau projām tas pūš — —

A. Kundrats
Atbildīgais redaktors

Atskatoties uz aizvadīto gadu

Nemanot jau pagājis gads, kopš, paklausot laikraksta apgāda aicinājumam, uzņēmos uz pāris nedēļām aizstāt toreiz saslimušo redaktoru K. Sidaru. Tikai tad, kad bij. redaktors K. Sidars pavēstīja, ka darbā vairs neatgriezīsies, paklausīju ,,mobilizācijas pavēlei'' un uzņēmos otrreiz laikraksta pastāvēšanas laikā atgriezties atbildīgā redaktora krēslā. Tā izjuka vismaz uz pāris gadiem mani sapņi par iecerēto nodošanos pasākto grāmatu nobeigšanai, kā arī par pelnītām atpūtas dienām savu bērnu un mazbērnu pulkā.

Nav nekāds noslēpums, ka esmu noraidījis materiālā ziņā nesalīdzināmi izdevīgāku darba piedāvājumu. Ja tas tā, tas mūsu cienījamo nacionālpolītisko vadītāju pamudināts, es uzņēmos šo nepateicīgo darbu, uzskatot to par kalpošanu latviešu sabiedrībai mums tik svarīgā lielu notikumu un pārbaudījumu laikā. Es ceru tuvākos pāris gados, kad savu uzdevumu izveidot nacionālas cīņas laikrakstu būšu paveicis, atrast jaunāku latviešu žurnālistu, kas turpinātu šī izdevuma tālāko veidošanu.

Gada laikā iezīmējusies izteikta laikraksta politiska nostāja. Lai gan laikraksts kalpo visai latviešu sabiedrībai, tas nekādā gadījumā nedomā kļūt par izdabāšanas iestādījumu dažādu politisku interešu grupu spiediena vai materialu apsvērumu dēļ. Ar prieku jākonstatē, ka lasītāju skaits vairojies. Lasītāju un laikraksta atbalstītāju skaitam augot, būs iespējams vēl tālāk uzlabot satura kvalitāti, piesaistot mūsu pazīstamākos autorus un izveidojot plašāku līdzstrādnieku tīklu. Arī laikraksta techniskā kvalitāte, par kuŗu atbildīga ir spiestuve, pilnībā vēl neapmierina. Bet es jau tagad saredzu ceļu, kā šīs grūtības pārvarēt, un jācer, ka uz to nebūs pārāk ilgi jāgaida.

Elfrīda Ezera

Protams, no pagātnes kļūdām var tikai mācīties. Arī redaktori nav pasargāti no cilvēciskām vājībām, lai cik tie censtos būt objektīvi.

Otru mobilizācijas gadu sākot, ar prieku varu paziņot, ka, paklausot manam lūgumam, ilggadējā laikraksta darbiniece baltu filoloģe Elfrida Ezera uzņēmusies atbildīgā redaktora vietnieces pienākumus, ko viņa veiks gadījumos, kad profesionālu pienākumu vai citu iemeslu dēļ es personiski šo darbu būtu kavēts veikt.

Aleksandrs Zaube.

Mūsu galveno līdzstrādnieku tīkla pārkārtošanas ietvaros esmu aicinājis pazīstamo Čikagas sabiedrisko darbinieku Aleksandru Zaubi uzņemties laikraksta Čikagas radakcijas vadību. V. Jaunkalnietim ar to būs dota izdevība vairāk laika veltīt savai profesionālai speciālitātei — foto reportāžai.

Ir domāts par laikraksta pārstāvniecības resp. redakcijas izveidošanu Rietumvācijā, Lielbritanijā, Zviedrijā un citur. Ar prieku lasītāji jau apsveikuši Andreja Eglīša, Anšlava Eglīša, Janīnas Babres, pulkv. Plensnera, pulkv. Lobes, prof. T. Ķeniņa un daudzu mūsu citu pazīstamu literātu un mākslinieku piedalīšanos mūsu laikraksta veidošanā. Es ceru, ka viņiem drīzumā pievienosies vēl daudzi citi autori, ieskaitot publicistu Jāni Unāmu, Margrietu Kovaļevsku un Kārli Ķezberu.

Bagāta dziesmu svētku piedeva

Daiļamatnieku izstādē Kanadas dziesmu svētkos Toronto bija izstādīti 89 autoru ap 400 darbi. Jauniesācējos piedalījās 4 grupas. No tām 2 pazīstamas jau no Bostonas dziesmu svētku izstādes. E. Puriņas - Jansones vadītās ,,Jaunās rakstītājas'' apliecināja ne vien technisku gatavību, bet arī spējas kompozicijās, kas gan vadītājas pārraudzītas, bet pašu gatavotas. Krāsu zīmējumu pielikšana gatavajiem darbiem deva vēl labāku un daudzpusīgāku pārskatu par nopietnā darba veikumu. Sevišķi izcēlās Ilgas darbi gan ar kompoziciju, gan rūpīgo izpildījumu. Ne mazāk spējīga ir Bostonas DV audēju grupa Lilijas Kluces vadībā, kas pastāv jau 10 gadu, dodot vairākas patstāvīgas audējas. Pirmo reizi klajā nāca Hamiltonas DV kopas vakarētājas Dzidras Majoriņas vadībā, galveno vērību veltījot dažādām balto darbu technikām, un Toronto DV kopas vakarētājas Lilijas Treimanes vadībā, darinot dažādas tautas tērpu daļas un mācoties vajadzīgās zināšanas gan izšūšanā, gan adīšanā un knipelēšanā, gan aušanā. It sevišķi te iepriecināja daudzie rūpīgi veiktie baltie darbi.

Tā kā Dziesmu svētkos pulcējās tik daudzas tautas tērpu valkātājas, būtu svarīgi, ka izstādē etnografiskā nozare plaši pārstāvēta un tur varētu gūt ieskatu par tautas tērpu daudzajām variācijas iespējām. Šoreiz tur bija tikai M. Strausas, Ritas Auziņas un Mirdzas Avenas - Auziņas austie brunču audumi, kā arī dažas jostas un 2 pilnie tērpi: M. Strausas Augšzemes un Zemgales tērps ar O. Mežules vārdu, kur gan vajadzēja minēt arī audumu audēju vārdus. Atsevišķi bija izstādītas sieviešu tautas tērpu rotas pa apgabaliem: Kurzemei un Zemgalei tās bija Aleksandra Gugāna, Vidzemei K. Grenciona un Latgalei A. Alunāna kaldinātas.

Ādas darbos ar materiālu vissaderīgākais likās Sergeja Beklešova albums ar saulīšu rakstu rotājumu mierīgos, izlīdzinātos, ādai pieskaņotos brūni iedzeltenos toņos, turpretī Gunāra Buša iekrāsojumi vairāk atgādināja tekstildarbus ar savu krāsu košumu un daudzumu. Slavējami Austras Hānas meklējumi priekšmetu dažādībā, kas tomēr ne katrreiz attaisnojās, it sevišķi, kur mēģināts imitēt kādu citu materiālu.

Kalumos neparasta lieluma, aizņemot pus sienu, bija Eduarda Spravņika saules koka veidā kaltais melni krāsotais grīdas svečturis ar 19 Latvijas pilsētu ģerboņiem karoga krāsu sveču pamatnēs.

Rotkaļu bagātā devumā izcēlās Aleksandra Gugāna sudraba svečturis, kur uz debess zīmju rotātas pamatnes izplaukuši saules raksta ziedi — 2 dzintara gabali un lāsoja no pagātnes tagadnē, kā arī Osvalda Grīna kakla rotas dzintari līdzsvarotā novietojumā un ievijumā. Augusts Telle izvēlējies neparastāku četrstūŗa formu, ietverot sudraba vijumā, Aleksandrs Alunāns izveidojis kokles formu, bet Georgs Purēns to apvijis ar Daugmales vijumu. Bagātas dažādiem pinuma un vijuma veidiem bija Eduarda Ozola rotas, Maigutas Bernšteinas gredzeni, Juŗa Kļaviņa, Normunda Treija, Dzintara Mežuļa, Ainas Berķes un Tālivalža Ķivlenieka darbi.

Keramikā daudzveidība krāsās, formās un rotājumu veidos. Te minami Gundegas Peniķes, Rūtas Puriņas un Velgas Jansones trauki. Visu triju Annas Graudiņas podu līdzīga vienveida forma likās atslābums no tās daudzveidības, kas parasti redzama viņas darbos, kaut arī, piem., zaļo podu rotāja bagāta neatkārtotu rakstu dažādību. Iepriecināja Emmas Dzeguzes meklējumi Latgales keramikā. Ilmāram Graudiņam laikmetīgāki formu veidojumi, bet ar savu tīkamo krāsu noskaņu iekļāvās kopskatā.

Patīkamākais koka apstrādājumos šoreiz bija, ka samērā maz lipinājumu. Ziedonim Lakstīgalam bija interesanti eksponāti.

Kokļu darinātāju Kārļa Staško un Viļa Matušēvica vidū pirmo reizi bija izdevība redzēt Edvarda Baloža darināto kokli, kur iegrieztie rakstu rotājumi labi iekļāvās kokles formā un iederīgi lielumā.

Sīktēlniecībā ar ,,Ķenča'' skulptūru piedalījās Skaidrīte Zārdaņ, bet ar koka veidoliem Pēteris Jākobsons no Austrālijas.

Tekstildarbos šoreiz bija vislielākais dalībnieku skaits, pareizāk sakot — dalībnieču, jo piedalījās tikai dāmas, un sienas segu vien bija tāda bagātība, ka būtu no tām vien pieticis visām izstādes telpām, ja tās īsti piemēroti izliktu.

Aleksandras Dzērvītes, Veltas Vilsones, Vitas Plūmes, Lilijas Kluces un Otīlijas Mežules darbi izpelnījās lielāko ievērību.

Izstādes katalogā šoreiz bez pašu autoru un viņu darbu attēliem bija arī īsas biografijas, kas, diemžēl, gan nebija katram. Visvairāk lasītāju var interesēt pamats un pieredze, uz kādas darītāja darbi balstās, bet tieši to daži bija izvairījušies minēt. Katalogs izdots gaumīgā salikumā un tā redakcijas kollēģijā E. Dzeguze, H. Jansons un M. Zichmanis.

Mirdza Strausa

Ko dāvāsit Ziemsvētkos? Dāvājiet

„LATVIJAS ZEME, ZEMNIEKI UN VIŅU DARBS''

Fotografijas, kartes, zīmējumi, skaitļi un fakti par 20 Latvijas brīvības gadiem.

— *Vecākiem skaistas atmiņas*
— *Jauniešiem smelties zināšanas*

SŪTĪŠANAS ADRESE:
LNAK ,,Latvijas zeme...''
c/o Latvian Credit Union
491 College St.
Toronto, Ontario
CANADA M6G 1A5

CENA:
Mīkstos vākos $25.-
Cietos vākos $29.-
PASTA IZDEVUMI:
Kanadā $1.50
ASV, Eiropā, Austrālijā $2.50

Pievienoju bankas naudas pārvedumu (money order)

Kanadas $ . . . . . .

(Grāmatu var iegādāties grāmatnīcas College ielas un Latviešu Centra nodaļās.)

CENTRS SAULAINĀ KALNĀ -
MUMS PAŠIEM, MŪSU JAUNATNEI,
MŪSU KOPĒJAM MĒRĶIM.

Ja esat domājis Centru atbalstīt, lūdzu, dariet to šodien - zvaniet, rakstiet vai personīgi ierakstiet savu atbalstu* solījumu lapā -- Centrā. Jūsu atbalsts nepieciešams, lai sasniegtu pēdējos $195,00 līdz 1981. g. 31. decembrim. Tautiešu devums jau pārsniedz $1,100,000. Pielieciet arī savējo, lūdzu!

*Atbalsts norakstāms no ienākumiem, nodoklus aprēķinot.

Kanadas Latviešu Centrs Toronto,
4 Credit Union Drive, Toronto, Ontario, M4A 2N8 Tālrunis:(416) 759-4900

DZĪVA VIDE DZĪVAI TAUTAI

Toronto Latviešu kreditsabiedrības tagadējā vadība. Uzņēmumā pirmajā rindā sekretāre S. Bulte, valdes priekšsēdis T. Kronbergs, vicepriekšsēdis I. Šķobe. Otrā rindā: A. Šterns, A. Bērziņš, G. Tannis un G. Melbārdis.

Latviešu kreditsabiedrība gaida jūsu atbalstu

Toronto Latviešu kreditsabiedrības valdes vicepriekšsēdis Imants Šķobe mums izteicās:

,,Mūsu budžetētā peļņa pirmajā pusgadā pārsniedza 50,000 dol. Bijām spiesti paaugstināt aizņēmumu likmes, bet tai pašā laikā esam paaugstinājuši likmes arī noguldītājiem. Ir prieks, ka varam maksāt mūsu biedriem vairāk nekā vietējās iestādes piedāvā. Sirsnīgs paldies tiem biedriem, kas izcieta grūtos laikus, saņemot mazākus procentus nekā citur. Ceram nākotnē atmaksāt šo lielo uzticību.

Esam saimniekojuši taupīgi. Par administrātīviem izdevumiem pirmajā pusgadā izdoti tikai 1,250 dol. vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Augstās procentu likmes hipotēkām sagādā daudziem grūtības. Mūsu aizņēmēji var būt pārliecināti, ka kreditsabiedrība nevienu ģimeni no mājas neizraidīs. Aizņēmēji, kam grūtības segt maksājumus, var griezties pie pārvaldnieka un lūgt pieskaitīt zināmu daļu pie kapitāla, tā padarot krizes pārvarēšanu vieglāku. Varu minēt, ka mūsu paaugstinātie procenti uz hipotēkām ir vēl krietni zemāki nekā pašreizējās likmes vietējās iestādēs. Tāpēc mēs esam — lai kalpotu aizņēmējiem, kā arī noguldītājiem.

Bankas agrākā darba posmā ir bijušas arī neveiksmes. Bez šaubām, ,,Loncar'' bankrots sagādājis vislielākās grūtības. Draudēja tiešais naudas zaudējums, bet to laimīgi atguvām. Loncara lieta negātīvi atsaucās uz dažu mūsu biedru domām par banku un bankas vadību.

Straujās procentu maiņas mazina peļņu. Par labu arī nenāk vēl 800,000 dol noguldījumi uz 18 gadiem par 10 proc., ko nevaram likvidēt bez lieliem zaudējumiem. Ir jācer, ka procenti samazināsies, lai šo noguldījumu likvidētu bez lieliem zaudējumiem. Tomēr, neņemot vērā visas grūtības, ir skaidrs, ka kritiskais laiks ir pārdzīvots.

No pagātnes kļūmēm esam mācījušies. Pašreizējā vadība pirmā vietā likusi rūpīgi apsvērtu darbību. Mūsu pilnsapulcēs ikvienam dota iespēja izteikt savas domas. Šaubīgajiem būtu jāapsver vadības kvalifikācijas — vadības sastāvā ir bankas direktors, juriste, divi zvērināti grāmatveži un trīs dažādas sabiedrības daļas pārstāvji. Mūsu kreditsabiedrības nākotnes izredzes jānovērtē optimistiski. Tautiešu turība gadu tecējumā ir augusi. Esmu pārliecināts, ka ir daudz, daudz mūsu līdzekļu sveštautiešu financiālos iestādījumos. Un ne tikai nebiedri, bet arī daļa biedru savus līdzekļus iegulda citur. Mums jācenšas vismaz dubultot bilanci un tās apgrozījumu palielināt. Tā darot, pēc mana aprēķina mēs varētu skatīties uz 500,000 dol. peļņu gadā. Es pamatoju šo skaitli šādi: Uz pirmo pusgadu mūsu bruto ienākums bija 237,000 dol. Ja dubultojam apgrozījumu, mēs dubultojam bruto ienākumu, kas uz vienu gadu būtu 474,000 dol. Pieskaitot paredzamo 100,000 peļņu, mēs pārsniegtu 500,000 dol. Administrātīvie izdevumi daudz nepalielinātos procesā. Iedomājieties sabiedriskos un politiskos panākumus, ja katru gadu mēs nodotu 500,000 dol. mūsu augstākajiem mērķiem. Ne tikai skatoties uz peļņu — ar lielāku apgrozījumu mēs spētu vēl labākas likmes piedāvāt noguldītājiem un aizņēmējiem.

Ja mēs spēsim panākt iecerēto apgrozījumu, mēs panāksim ļoti daudz. Esam iesākuši intensīvu kampaņu noguldījumu pārskaitīšanā., Šī gada 19. decembrī rīkojam Ziemas svētku eglīti biedriem un jauniem biedriem, kuŗu izmaksu segs kreditsabiedrība. Rīkojam arī izlozi ar galveno laimestu — ceļojumu un apmešanos Floridā divām personām. Lozes izdalīs par katru 100 dol. pieaugumu no mēneša uz mēnesi biedru noguldījumu kontos. Mēs dodam vairākas priekšrocības, tautiešiem kārtojot financiālās lietas mūsu bankā: piedāvājam augstākās likmes; strādājam, lai atbalstītu mūsu kopīgos mērķus; un pāri visam tam — iespēju laimēt ceļojumu.

Par peļņas sadalīšanu sabiedriskiem un nacionāliem mērķiem varu izteikt tikai savus personiskos uzskatus: līdzekļi jādod vispirms Latvijas brīvības atgūšanas darbam. Tas mūsu visu svarīgākais mērķis.

Meklēju savu māsīcu
BIRUTU RAVOSKA,
dzim. DUKA.
Pēdējā zināmā dzīves vieta Mineapole, Minesotā, ASV. Strādājusi par operācijas māsu slimnīcā. Ja kādam būtu zināms par manu māsīcu, lūdzu rakstīt:
SILVIJAI VILCENEI
S.S.R. Latvia
Rīga 226050
Andreja Upīša iela 7 - 2

Pēteris Vasariņš

Kopīga pretestība Kremlim

Mēs daudz runājam par nepieciešamību Padomju savienības apspiestajām tautām sadarboties cīņā pret kopējo ienaidnieku. Šādas sadarbības paraugs bija Antibolševistisko Nāciju Bloka (ABN) konference 7. un 8. novembrī Toronto Seaway Towers hotelī, pulcējot 15 apspiesto nāciju politiski aktīvo grupu pārstāvjus, lai izmainītu domas un pieredzi un veidotu turpmākās cīņas plānus.

No latviešiem par pēdējā gada darbību ziņoja LNJAK Informācijas daļas vadītāja Dace Veinberga, bet par apstākļiem Latvijā referēja DVKV Ārējās informācijas daļas vadītājs Pēteris Vasariņš. Konferences organizēšanā daudz darījis DVKV Ārējās informācijas daļas vadītāja vietnieks Verners Cinis, kas bija iekārtojis latviešu informācijas skati. Klausītāju vidū redzēja daudzus Toronto un apkārtnes latviešus.

Aktīvākās grupas daudz dara, lai ar preses un politiķu starpniecību, ar iesniegumiem valdībai un demostrācijām ietekmētu brīvās pasaules sabiedrisko domu un palīdzētu tai saprast apstākļus aizdzelzs aizkara un apspiesto tautu centienus atgūt brīvību.

Pārskati par nacionālās atbrīvošanas kustībām Pad. savienībā un tai pakļautajās zemēs rādīja, ka pretestība pret apspiedējiem turpinās, īpaši Lietuvā, Ukrainā, Latvijā, Igaunijā un, protams, Polijā. Jo sevišķi izcēlās Afganistānas brīvības cīnītāju pienesums. Nesatricināmā ticība Dievam, kas tautām lēmis būt brīvām, dod viņiem spēku bez bailēm stāties pretī padomju pārspēkam. Rezultātā brīvības cīnītāji pašlaik kontrolē plašāku territoriju nekā padomju iebrukuma laikā. Afganistāņu pārstāvis (Dr. Baširs Zikria), kas nesen atgriezies no Afganistānas cīņu lauka, ziņoja, ka partizāni pamazam iespiežas arī pilsētās. Padomju bruņotie spēki, kas skaitliski tālu pārsniedz oficiāli minētos 85.000, nespēj afganistāņu pretestību salauzt.

Iespaidīga filma par cīņām Afganistānā un krievu varasdarbiem pret bērniem un sievietēm illustrēja pārstāvja sacīto. Dr. Zikria rādīja arī paša uzņemto videolenti, kas pierāda, ka krievi Afganistānā lieto ķimiskus kaujas līdzekļus. Šo videolenti paredzēts drīzumā rādīt Vašingtonā kā pierādījumu par padomju pārkāpumiem pret starptautiskiem likumiem.

Savas uzrunas nobeigumā Dr. Zikria aicināja padomju apspiestās tautas organizēties un apvienoties kopējai cīņai. Ja afganistāņi vieni paši var turēties pret padomju varu, ko gan varētu izdarīt visi apspiestie miljoni kopā!

Konferencē piedalījās arī amerikāņu, angļu un kanadiešu pārstāvji. Bijušais vairāku ASV prezidentu padomdevējs Edvards O'Konnors (Commissioner Edward O'Connor) parādīja sevi par labu austrumu un Centrāleiropas apstākļu pazinēju, kas dedzīgi atbalsta apspiesto tautu centienus. Anglijas parlamenta deputāts un parlamenta aizsardzības komitejas loceklis Džons A. D. Vilkinsons (J.A.D. Wilkinson, M.P.) deva sīku Eiropas un Āzijas starptautisku problēmu analizi, konstatējot, ka detante ir mirusi, bet brīdinot, ka Eiropas masas, ieskaitot daudzus naīvus liberāļus un intellektuāļus, iekritušas Padomju propagandas tīklos un demonstrē pret amerikāņu atomieročiem, aizmirstot, ka katru nedēļu uz Eiropu mērķēto padomju atomraķešu skaits palielinās par vienu raķeti. Uzmundrinošus vārdus teica Kanadas federālā parlamenta deputāti — liberālis Džese Fliss, bijušais konservātīvo ministrs Maikls Vilsons un konservātīvais Džons Gamble.

ABN augstākās vadības runas sniedza jaunas, interesantas domas. ABN ārējo aktīvitāšu vad. Slava Stetsko uzsvēra, ka apspiestās tautas neatbrīvos ne Apvienotās Nācijas, ne ārzemju intervencijas, ne atomkaŗš, bet tikai pašu tautu nacionālās revolūcijas. Šo domu tālāk attīstīja ABN prezidents, bijušais Brīvās Ukrainas ministru prezidents 1941. gadā Jaroslavs Stetsko. Viņa pārliecība ir, ka pasaulē nebūs miera un brīvības, kamēr Padomju imperija netiks sadalīta tās nacionālās sastāvdaļās, Krieviju ierobežojot tās etniskajās robežās. Šī mērķa sasniegšanai, kas atrisinātu pasaules starptautiskās problēmas, rietumiem nebūtu jāsāk atomkaŗš, no kā visi baidās. Alternātīva briesmīgajai atomkaŗa eksplozijai, kas varētu iznīcināt cilvēci, ir pilns atbalsts apspiestajām tautām viņu centienos atgūt brīvību. Ja rietumu valstis aktīvi sniegtu palīdzību nacionālām revolūcijām, Pad. savienība sabruktu īsā laikā, nocelot no pasaules pleciem krievu imperiālisma, komūnisma un atomkaŗa draudus.

Konference bija labi apmeklēta, un tās darbs guva vietējās preses uzmanību.

Toronto latviešu katoļu draudze rīko
sestdien, 28. novembrī,
Latviešu Namā, 491 College ielā
GADSKĀRTĒJU DEJU VAKARU
ar loteriju.
Sākums pl. 19.30
Pilna bufete. • Spēlē Runči.
Visi laipni ielūgti.

Aleksandrs Plensners

Jāņa Baloža paaugstināšana

(No redaktora archīva papīriem)

Apbalvošana ar Goda Leģiona Ordeni

Šoreiz pakavēsimies pie mūsu brīvības cīņu posma, kur vēsturiski nozīmīgā dokumentā Tautas Padome vēstulē plkv. J. Balodim cita starpā rakstīja:

„Tautas Padome aiz pateicības pret mūsu slaveno armiju un viņas nopelnu bagāto Virspavēlnieku vienbalsīgi nolēma, augsti godātais Baloža kungs, iecelt Jūs par Latvijas armijas ģenerāli.

Šo Tautas padomes lēmumu Jums darot zināmu, Tautas Padomes prezidijs izpilda patīkamu pienākumu un pievieno tam savu sirsnīgo laimes vēlējumu.

Tautas Padomes Prezidents
J. Čakste
Prezidija locekļi
M. Skujenieks, G. Zemgals,
E. Bitte, Ivanovs, Kambala

Šo lēmumu publicējot savā pavēlē, ģenerālis Balodis parakstās kā „ģenerālmajors". Acīm redzot ne viņš pats, ne otrs parakstītājs štāba priekšnieks pulkvedis Radziņš un inspekcijas daļas priekšnieks pulkvežleitnants Luters nav zinājuši vai bijā aizmirsuši, ka apsardzības ministra J. Zālīša pavēlē par dienesta pakāpju ievešanu Latvijas armijā bija paredzēta tikai viena ģenerāļa pakāpe (ne trīs vai četras kā citās armijās). Tā ģenerālis Balodis un pārējie laikam bija domājuši, ka paaugstināšana notikusi pirmā (zemākā) ģenerāļa pakāpē.

Drīz ģenerālis Balodis bija pareizi informēts un ģenerālmajora dienesta pakāpi laikam lietojis tikai šo vienu reizi.

Pēc Tautas Padomes ieskata ģenerāļa Baloža iecelšana citu karaspēka vadītāju vidū bija neapstrīdami pelnīta, ievērojot arī ilgumu mūsu armijā.

Taču godinot viņu par armijas virspavēlnieka panākumiem, likās it kā nošķirts viņa štaba priekšnieks pulkvedis Radziņš. Laikam taču nebija informācijas par to, cik nozīmīga mūsu armijas sekmēs bija arī viņa darbība un galva. Pret patstāvīgo Radziņu bija jūtama kāda politiska neuzticība un nepatika (varbūt Latgales operācijas un vēl kā cita dēļ, kas palika līdz viņa galam, par kuŗu daudzi neskuma), kad viņu, likvidējot virspavēlniecību, atbrīvoja no dienesta, paaugstināja gan arī par ģenerāli, bet palaida bez pensijas. Sak, iztiec, kā vari, tu esi savu padarījis un vairs neesi vajadzīgs. Nebrīnīsimies, ka neredzam viņu arī turpmākā godināšanā.

Ģenerālis Nissels, kuŗa mums par labu domātā misija, — panākt kaŗa darbības pārtraukšanu starp mūsu un vācu krievu spēkiem, bija izčibējusi mūsu armijas sekmju un arī valdības pieredzes dēļ, bija taču vēlējies atstāt savas misijas pēdas un panācis dažu mūsu kaŗavīru (kas viņam ieteikti) apbalvošanu ar Francijas Goda Leģiona ordeni.

Viņš raksta Balodim (Parīzē 22.1.20.):

„Godāts pulkveža kungs!

Esmu priecīgs paziņot Jums, ka tiklīdz atgriezīšos Parīzē, apjautāšos kaŗa ministrijā, kādus panākumus guvis mans priekšlikums apbalvot Jūs un dažus Jūsu virsniekus ar Nacionālo Goda Leģiona Ordeni. Šis priekšlikums uzņemts ar labpatiku, un es esmu laimīgs, ka varu pagodināties paziņot Jums, ka Francijas republikas valdība piešķīrusi Jums „Goda Leģiona komandiera krustu" un iecēlusi par tā paša ordeņa kavalieriem pulkvedi Krišjāni Berķi, pulkvedi-leitnantu Ludvigu Bolšteinu un kapteini Arturu Spulģe-Spulģi.

Līdz ar šo nosūtu nopelnu sarakstu. Manas valdības oficiālam apsveikumam, kas tika nodots Jums caur pulkvedi Du Perquet, pievienoju arī savējo, jo sevišķi siltu un sirsnīgu.

Iespaids, kuŗu man atstājusi šī jaunā armija, kuŗu Jūs esat pratuši vest pie uzvaras un kuŗu Jūs turpināt uzturēt skaistās goda tradicijās, disciplīnā un drosmē, ir man visdrošākā garantija, ka varoņu zīmei uz Jūsu krūtīm ir īstā vieta. Tāpat lūdzu Jūs, pulkveža kungs, nodot manu sveicienu virsniekiem, kuŗi uzņemti mūsu Goda Leģionā, un būt pārliecinātam par manām sevišķas uzticības jūtām. A. Nissel". (sk. „Latvijas Kareivi" Nr. 10.)

Ārī ministru prezidentam K. Ulmanim

Par nopelniem cīņā pret Bermonta kaŗaspēku Goda Leģiona ordeni ministru prezidentam K. Ulmanim pasniedza pulkvedis di Parkē, pasvītrojot ministru prezidenta ievainošanu tanī laikā, kad viņš apmeklējā fronti Daugavmalā, lai paceltu kaŗavīru garastāvokli. Apbalvošanas aktā bijuši klāt Armijas virspavēlnieks ģenerālis Balodis, Apsardzības ministra biedrs pulkvedis Laimiņš, Valsts kancelejas direktors D. Rudzītis ar līdzstrādniekiem.

Ministru prezidents droši vien tai brīdī iedomājās arī viņa atcelto ģenerāli Sīmonsonu, kuŗa lēmuma dēļ viņam bija iespējams atbraukt no Cēsīm pie Daugavas un tur dabūt godinājumus.

Prezidents Kārlis Ulmanis un kaŗa ministrs ģenerālis J. Balodis ierodas varoņu piemiņas parādē Rīgā.

Kongresa bibliotēkā

1974. gadā, sakarā ar Lettonias rīkoto Āta Kronvalda 100. nāves dienas atceri, man bija dota iespēja otrreiz apmeklēt manus krāsu brājus ASV. Ar draugu un radu palīdzību radās iespēja apmeklēt Kongresa lielo bibliotēku, kur latviešu rakstu nodaļā bija atrodams arī Latvijas Kareivja komplekts no 1920. gada līdz 1939. gadam, ieskaitot, ar dažiem iztrūkumiem vai laika bojājumiem. Saprotams, ka tas bija sevišķs pārdzīvojums, pāršķirstot tik tālu pagātni skaŗošos, jau nodzeltējušos laikraksta numurus, kas reiz gājuši no manām rokām un domām, ne reti arī „sirds". Tā bija dzīvā vēsture, ko lasīju. Dzīvāka, plašāka un arī īstāka par katru vēstures grāmatu. Domāju, to pašu zināmā mērā pārdzīvo arī ikviens, ne tikai avīžnieks, šķirstot sava laika laikrakstus. Žēl, ka ne visi vēsturnieki pienācīgi izmanto šos pirmavotus. Tā atkristu daža nomaldīšanās ar blakus avotu starpniecību.

Pieminot šos gadījumus, man gribas atzīmēt vienu, ko piešķīris gaišreģis Viktors Eglītis veltījumā Pulkvedim Radziņam:

Mēs bijām satriekti, bez gala mokās, vāji,
Tik sapņos lidojot, kad Jūsu gaišais prāts
Un kaislais gribas spēks, kas kaujās rūdināts
Mūs' priekšā vadonīgs, kā glābējs eņģel's stāja.
Tie Jūsu plāni bij', kas latvju spēkus krāja
Un Jūsu gudrība, caur kuŗu sadragāts
Uz vakariem un rītiem viss, kas brīvi māc,
Un brīvi valdnieki mēs paši savā mājā.
Nu tautas gaišreģi, kas dziļi sirdīs skatās,
Jūs, cēlais, sumināms un lauros ievijam
Jūs' ģēniālo galvu, sirdīm pacilātām.
Starp tūkstoš varoņiem Jūs tikai Briedim līdzīgs.
Kam klusais darbs bij viss, kas ziedoj's visu tam.
Gan parādēs Jūs svešs, bet mūžos neizgaisīgs.

Viktors Eglītis
(„Latvijas Kareivis" Nr. 10, 1920. g. 20. martā).

Lasot vecus laikrakstus par laiku un notikumiem, kuŗiem esam dzīvojuši līdz, mēs, līdzīgi Puškina munam-kronortam, varam teikt: „Es bijušo no jauna atdzīvoju".

Tāda bijušā 1920. g. pārdzīvošana no jauna ir vērtīga, kas dzīvojuši līdz lielajā, izšķirīgu notikumu un pārbaudījumu pārbagātajā 1919. gadā. Kāda atšķirība ar to 1920. gadam, tikai viena gada atstatnē! Nerunājot nemaz par gada sākumu, kad gadu atpakaļ lielā nospiestībā, nevarībā un gandrīz bezcerībā bijām padzīti no Rīgas, bet pēc gada jau varējām teikt, ka esam paši kungi savā dzimtajā zemē, un mūsu valsts ir valsts, bet ne kāds „teātris".

Kalpaka pieminēšana

Lielu atšķirību dienu vidū ir savā traģismā dziļi pārdzīvotais 6. marts. Tikko bijām kaut cik atvilkuši elpu, tikko bija nostiprinājusies atziņa, ka mums beidzot radies vīrs, kas īstu patriotismu un apbrīnojamu kareivisku un cilvēcīgu morālisku ticību izstaroja visapkārt — pulkvedis Kalpaks.

Gadu pēc viņa nāves traģiskais pārdzīvojums top spilgts no jauna. Tā laika iespaidā Latvijas Kareivja redaktors 1920. g. 5. martā raksta:

„Rītu paies gads kopš pulkveža Kalpaka traģiskās nāves. Gadu atpakaļ šī diena atlikušajā Latvijas daļā, kas pāris dienas atpakaļ bija kļuvusi manāmi plašāka un atbrīvošanas sajūtas pārņemta, pēkšņi kļuva latviešiem atkal necaurredzami tumša. Bija kritis pirmais Latvijas kaŗaspēka vadonis, kas grūtos, necerīgos apstākļos bija pacēlies vismaz par veselu augumu pāri savai videi, un ar savu gribu, noteiktību, patiesu pieķeršanos savai tautai bija kļuvis vadonis vārda vispilnīgākā un labākā nozīmē. Daudz jau paveicis, Latvijas armijas pamatos licis savu Kalpaka grupu, kā to dēvēja vācieši. Tā nebija tikai zināms cilvēku skaits, bet jau nedalāms organisms ar savu dzīvi, likumiem un tradicijām, stingrām prasībām katram pret sevi, gandrīz kā senlaiku bruņinieku ordenis, labākā un uzupurīgākā nozīmē. Lai Latvijas kaŗaspēks tad vēl nebija liels, bet tas bija kristallizējies. Tam nebija daudz rakstveida noteikumu, bet tam bija ceļvedis — Kalpaks. Var iedomāties un saprast, kādu iespaidu visā tā laika latviešu sabiedrībā izsauca pēkšņā ziņa, ka viņš kritis. To vēl vairoja apstākļi, kādos viņš un trīs viņa izcili palīgi gājuši bojā. Maz bija spēka prātam, kas centās atvairīt grūti pārvaramās aizdomas, bet pieņemt izskaidrojumu, kas tika dots. Ko gan citu mēs arī varētu darīt, kā to pieņemt un censties saprast. Toreiz un arī tagad. Nav kaŗavīru dabā neticēt kaŗavīriem. Bez tam arī vācu pusē ziņoja ievērojamus zaudējumus, un kopā ar Kalpaku bija kritis viņam piedalīto vācu lielgabalu komandieris — vācietis.

16. aprīlis

Cita liela atceres diena bija 16. aprīlis. Vācu uzkundzēšanās nodomi Latvijā likās sasnieguši savu piepildījumu. Šī diena varbūt vispilnīgāk rādīja lielo atšķirību starp toreiz un tagad. Latvijas Kareivja redaktors, kas pats šo dienu dzīvojis aktīvi lidz, sniedz vēlreiz notikuma atskatu līdz ar konstatējumu, ka apvērsuma izdarītāji, domādami likvidējuši Pagaidu valdību, īstenībā bija padarījuši to tautā stiprāku. Tā kā likumīgā valdība, bez „Latvijas uz ūdens", t.i. kuģi „Saratov" vēl varēja uzskatīt par savā varā esošo un droši darbojošos Vidzemi jeb tā saukto Ziemeļlatviju, vācieši cerēja iegūt arī to, bet igauņu un latviešu pretuzbrukums tos satrieca.

Latvieši nav atriebīgi un naida turētāji, tāpēc arī šai atceres dienā Latvijas Kareivis (Nr. 47) izceļ Krišjāņa Valdemāra vārdus: „Apziņa, ka mēs tikai mūsu latviešu tautai esam ļoti vajadzīgi, ka citas tautas var bez mums iztikt, šī apziņa ne vien saturēs pašus latviešus pie savas tautas, bet pievienos tai arī dažus no krietnākiem šejienes vāciešiem, kuŗi ar laiku nomanīs, ka Baltijas vāciešiem brīves laikos nav nekādas īstas nākotnes". (Baltijas Vēstnesis, Nr. 175, 1882. gadā).

Kaut tas piepildītos!

Gara maizes spēks

Lielas DV svinības Milvokos

Milvoku DV apvienības 30 gadu darbības atceres svinības 24. oktobra vakarā Latviešu namā ievadīja ar māc. J. Ķinēna lūgšanu.

Pakavējoties pie nozīmīgākiem veikumiem un sasniegumiem aizvadītajos trijos gadu desmitos, apvienības ilggadējais priekšnieks V. Aparjods norādīja, ka viss panākts tādēļ, ka darbu darītāju acu priekšā vienmēr bijis mērķis — kalpot mūžīgai Latvijai, kas stāv pāri dažādiem režīmiem, kas nākuši un ies.

,,Bija reiz pareģotāji,'' turpināja runātājs, ,,kas apgalvoja, ka pēc desmit gadiem būsim iznīkuši. Šie drūmie pareģojumi nav piepildījušies. Mēs ne vien pastāvam, bet augam, jo visās paaudzēs ir, kas grib kalpot mūžīgai Latvijai.'' Uzrunā V. Aparjods vēl atgādināja, ka apvienības biedru skaits pieaudzis no 30 uz 239, un visos 30 gados apvienība sagādājusi aprūpei 60.000 dol., bet jaunatnes darba atbalstam — 26.000 dol Par šo augšanu jāpateicas vadītājiem, kas savu brīvo laiku ziedojuši organizācijas darbam visās pašdarbības vienībās, vanadžu kopā un saimnieciskās nozarēs. Tāpat jāpateicas Viskonsinas latviešu sabiedrībai, kas vanagu darbu atzinīgi novērtējusi un atbalstījusi.

Apsveicot apvienību DV Centrālās valdes vārdā, aprūpes nozares vadītājs J. Utināns norādīja, ka apvienības sasniegumu un augšanas pamatā ir no dzimtenes līdzpaņemtā ,,sāpīgā gara maize. Tā mūs uztur! Tā mūs virza! Paturēsim šo gara maizi!'' — J. Utināns ar V. Aparjodu arī pasniedza DV CV apbalvojumus: atzinības rakstus S. Belkovskim un Almai Upeslejai, bet zelta nozīmi - J, Grundsbergam.

Mineapoles apkārtnē tai pēcpusdienā uznākušās sniega vētras dēļ svinībās nebija varējis ierasties DV ASV priekšnieks A. Spārniņš. Viņš savu apsveikumu bija pateicis telefoniski.

V. Gailāns ar Zentu Lazdiņu sveica visu Milvoku organizāciju un draudžu vārdā. DV apvienība 30 gados, pasvītroja V. Gailāns, ieguvusi visu organizāciju un draudžu uzticību tādēļ, ka tās vadībā bijuši darbīgi godīgi īsti patrioti — V. Aparjods, E. Peniķis, J. Vilciņš, Ed. Čakāns un R. Prūsis, kas iznesuši darba smagumu daudzajos gados. Vēl sveica Kristus draudzes māc. V. Rumpēteris ar Maigu Alksni, Dzimtenes koŗa priekšnieks J. Aļeksējevs ar Maigu Aļeksējevu, no skautu un gaidu vienībām S. Belkovskis un no Brusubārdas koŗa — Z. Zīvarts. Tuvāko kaimiņu — Čikagas vanagu un vanadžu sveicienus teica apvienības priekšn. A. Bārda un vanadžu priekšn. V. Dāboliņa, bet Kalamazū — vicepriekšnieks Z. Bērziņš un vanadžu priekšniece Ilga Ose. Vakara norises vadītājs A. Peniķis nolasīja DV priekšnieka J. Frišvalda, vanadžu priekšnieces A. Liepiņas DV CV ideoloģijas nozares vadītāja V. Hāznera, J. Leitīša un d.c. rakstveida apsveikumus.

Klausītāju priekšā stājās tāli ciemiņi - DV Kanadā vīru koris ar diriģentu A. Pērkonu. Viņu sirsnīgi un aizrautīgi skandētās patriotiskās un kanaku dziesmas guva atsaucību klausītāju sirdīs, un viņu atsaucību pauda ilgi aplausi pēc katras nodziedātas dziesmas un notēlotas ainas Edgara Kraujiņa un Tonijas Krūkas sacerētajā uzvedumā. Klausītājiem patika arī tenora A. Cera un baritona A. Vītola solo dziedājumi un duets, tāpat ,,dzimtenes meitenes'' Skaidrītes Darkevicas dziesmas un tēlojums. Protams, ka visu atzinību izpelnījās arī brašais dižkareivis Vilibalds Drosmiņš (I. Lapiņš)!

Milvoku DV apvienības 30 gadu darbības atceres sarīkojumā. Uzņēmumā no kreisās: apv. priekšnieks V. Aparjods ar apbalvotiem darbiniekiem I. Sibelovski, A. Upesleju un J. Grīnbergu. Labajā pusē DV CV loceklis I. Utināns. Foto V. Jaunkalnietis.

Dziesmām klavieŗpavadījumus spēlēja Ērika Ābele ar Aldi Liepiņu, par gaismām rūpējās I. Ķipis, krāsu slīdītēm P. Krūka, bet uzvedumu vadīja koŗa priekšnieks E. Krūka. Publikas kontakts ar dziedoņiem kulminējās kopīgi nodziedātajā ,,Zilajā lakatiņā'', kas daudzu, daudzu atmiņās izraisīja noskaņas un jutoņu pirms nepilniem 40 gadiem. Atkal skanēja ilgi aplausi, paužot klausītāju paldies tālajiem ciemiņiem par sagādāto jauko tautisko un patriotisko izjūtu un noskaņu pārdzīvojumu. Dziedoņiem, viņu diriģentam A. Pērkonam un koŗa priekšniekam E. Krūkam pateicās arī vakara vadītājs Āris Peniķis un Milvoku DV vīru koŗa priekšnieks H. Misiņš.

Jubilejas gadījumā apvienība izdevusi arī 28 lappušu biezu brošūru ar konspektīvu darbības pārskatu. To rediģējuši E. Peniķis ar R. Prūsi, vāku zīmējis Āris Peniķis, foto uzņēmumus devuši V. Jaunkalnietis, J. Bitītis, N. Upīte un A. Namatēva. Brošūru ievada DV ASV priekšnieka A. Spārniņa un ASV vanadžu priekšnieces Aīdas Ceriņas apsveikumi un laba vēlējumi.

R. Č.

IZĪRĒ

dzīvokli ar vienu guļamistabu Kennedy un Lawrence rajonā.

LŪDZU ZVANĪT VAKAROS

751-3455

ZIEMSVĒTKI NĀK!

ZINĀTNEI

Mazputniņš (žurnāls latviešu bērniem no apmēram 3—13) ir visvieglāk iegādājamā Ziemsvētku dāvana jūsu bērnam, mazbērnam, krustbērnam vai draugu bērnam. Tam vajadzīga aploksne, pastmarka un čeks par tikai US $20.00 vai Can. $24.00. To tūliņ izdarot, pienāks Ziemsvētku Mazputniņš, pilns svētku stāstu, pasaku un darāmu lietu. Un turpinās pienākt ik mēnesi.

Čekus lūdzu rakstīt uz vārda Mazputniņš, 7012 Church St., Morton Grove, IL 60053, USA.

Intelliģenta latviete četrdesmitajos gados vēlas iepazīties ar solīdu kungu 40 līdz 57 gadu vecumā, atturīgu alkohola lietošanā. Rakstīt lūgai uz šī laikraksta redakcijas adresi.

Venus

florists

231 Roncesvalles Ave.

Toronto M6R 2L6

TEL. DARBĀ (416) 534-4645,

PĒC DARBA (416) 533-4037

A. Putniņš

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.

Padomi rokdarbu jautājumos.

TEL.: 368-5011

Iepazīstieties ar Ītona jaunā veida apkalpi!

Tagad jūs varat iegādāties lielākas elektriskas iekārtas savai ērtībai un priekam, pat neatstājot savu ērto dzīvojamo istabu!

Kas jums būtu vajadzīgs? Mēs piedāvājam trauku mazgājamās mašīnas, pavardus, mikrovēva pavardus, ledusskapjus, video filmaparātus, šujammašīnas, putekļu sūcējus u.c.

Tas ir viegli. Pēc tālruņa sarunas jūsu mājā ieradīsies kvalificēts Ītona aģents dienā vai vakarā. Jūs saņemsit sīku informāciju par visām galvenajām firmām, kas ir Ītonam, līdz ar ekspertu padomu. Un tas viss bez maksas.

Atcerieties, ikvienu pirkumu atbalsta Ītona garantija: jūs esat ar preci apmierināts, vai arī saņemat naudu atpakaļ. Un jūs varat pasūtināt, liekot rēķinu uz Ītona firmas kreditkartes.

Vietējais pārstāvis: VELI KINNUNEN

tel. 221-7694

EATON'S

TORONTO ZIŅAS

● Ontario daudzkultūru 10. Teātŗa festivālā latvieši šogad reprezentējās ar DV teātŗa Kanadā G. Vērenieka režijā iestudēto A. Deglava lugu Vecais pilskungs, E. Zālītes drāmatizējumā un ar B. Sosāra mūziku. DV teātŗa izrādei visu laiku uzmanīgi sekoja apbalvojumu izlēmējs prof. E. Prokunjē, kas ir drāmas mākslas profesors Rietumontario universitātē, Londonā. Viņu par izrādi pirms sākuma un starpbrīžos informēja LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva. Luga Toronto dziesmu svētkos jau bija izrādīta trīs reizes, tāpēc apmeklētāju skaits šoreiz nebija vairāk par 200. Teātŗa biļetes bija nodotas TLB sestdienas skolai, novēlot pusi no pārdotām biļetēm, bet, kā ziņoja skolas vadība, bērnu vecāki nebija biļetes iegādājušies. Ontario daudzkultūru teātŗa apvienība šogad atzīmēja 10 gadu pastāvēšana 31. oktobrī ar pieņemšanu un vakariņām „Westin" viesnīcā un ar Ontario teātŗa apvienības sagatavoto pirmuzvedumu — Michaela Ninčuka lugu „Diena, kad mans vectēvs mira", Sv. Lorensa centrā. Lugā sešu tautību tēlotāju vidū bija DV teātŗa Kanadā aktieris Valdis Mārtinsons. Festivāls turpināsies līdz 27. novembrim.

● Kanadas veterānu atceres dienā 11. novembrī no latviešiem pie pieminekļa Toronto pilsētas valdes vecā nama priekšā Arnis Markitants, Gundega Ķelle un Žižī Zenaite nolika vainagu DV Toronto nodaļas jaunatnes vārdā. No etniskām grupām vēl piedalījās ukraiņu jaunieši. Katru gadu 11. novembrī Kanada atceras savus kritušos karavīrus abos pasaules karos un Korejā, kā arī godina šos kara veterānus. Šinī oficiālajā notikumā uzrunu teica Toronto pilsētas galva Art. Egletons.

● Toronto Latviešu biedrības drāmas kopa iestudē J. Vašarī komēdiju „Esmu bez vainas", režisora Viļņa Brastiņa vadībā. Pirmizrāde paredzēta 1982. gada 20. martā Bickford vidusskolā. Drāmas kopas administrātore ir Maija Ķuze. — Nākamā biedrības referātu pēcpusdiena 1982. g. 14. februārī pl. 14.30.

● Toronto Latviešu pensionāru apvienības 12. novembŗa sanāksme bija veltīta visiem latviešu karavīriem, kas cīnījušies par Latvijas brīvību un neatkarību; par šo tematu runāja Valdis Kalniņš. A. Bencone deklamēja patriotiskus dzejoļus un pensionāru koris Daces Šmites vadībā nodziedāja trīs dziesmas. Sekoja nodarbības pa grupām un dāmu komitejas kafija. Sanāksmē ap 180 dalībnieku. 26. novembŗa sanāksme V. Kalniņš referēs par Garlību Mērķeli. 17. decembrī pensionāru eglītes sarīkojums.

● Ž. Kiršteins, kas pagājušā mācību gadā bija ziedojis skolai viena gada procentus no sava 2000 dol. noguldījuma Latviešu kreditsabiedrībā, šogad noguldījumu paaugstinājis uz 3000 dol.,, novēlot skolai 14¼ proc. gadā.

● TLB sestdienas skolas Latvijas valsts svētku aktā 21. novembrī pl. 11 Latviešu namā svētku runu teiks TLB pārstāvis skolā R. Preisbergs, svētbrīdi vadīs māc. I. Gaide. Priekšnesumos audzēkņu deklamācijas, koŗa dziesmas un kokļu mūzika.

● DV Ziemsvētku tirdziņš DV namā 5 un 6. decembrī ar daiļamatniecības izstrādājumiem (sudrabs, audumi, keramika, āda un koks), grāmatām, skaņu platēm un bagātīgu mantu klāstu loterijai. Darbosies kafejnīca, kur būs dabūjamas piparkūkas, rupjmaize un citi mājas cepumi, medus no St. Vasarāja dravas. Vanadzes rūpēsies par pusdienām klubā. Būs arī gleznu skate, Mazos tirdziņa apmeklētājus iepriecinās Ziemsvētku vecītis. Sestdien tirdziņš būs atvērts no pl. 10 — 17, svētdien no pl. 10 — 14. Tirdziņu kārto K. Markitants.

● Latvijas karaskolas dibināšanas 62. gadu ateceres vakars 28. novembrī pl. 19 Latviešu kultūras centrā ar vakariņām, 20 dol. no personas. Pieteikšanās pie valdes priekšsēža E. Ziplāna 929-9763 vai sekretāra L. Vēvera, tālr. 769-5049. Nākošā dienā, svētdien, 29. novembrī pl. 11, turpat Latviešu virsnieku apvienības Kanadā gada sapulce ar valdes vēlēšanām.

● Māc. J. Cālītis kristījis Veltu Elīsi Daglasi, Andrjū un Intas, dzimušas Vasariņas, meitu.

● Māc. I. Gaide kristījis Paulīni Vintersteinu, Kenta un Lailas, dzimusi Zemīte, meitu.

● TLTA latviešu ģimnazijas 3. kl. audzēknis 16 g. v. Arnolds Legzdiņš, kas jau trīs gadus mācās Karaliskajā mūzikas konservātorijā akordeona spēli, saņēmis 13. novembrī sidraba medaļu akordeona solo spēlē konservātorijas 3. klases pārbaudījumos. Šādu apbalvojumu visā Ontario saņēmis tikai vēl otrs šinī mākslas disciplīnā. A. Legzdiņš ir DV Toronto nodaļas valdes priekšsēža Z. Akota māsas dēls.

● Austrumu draudzes bībeles stundas sāksies trešdien, 9. decembrī(pl. 19 Sv. Barnaba baznīcā māc. A. Celma vadībā. Draudzes nākamā gada iesvētāmo jauniešu pieteikšanās līdz 13. decembrim pie māc. A. Celma, tālr 267-3507. Iesvētes mācībā, kas paredzēta sākt ar jauno gadu, uzņems arī tos jauniešus, kam vājas latviešu valodas zināšanas. Draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums 1982. g. 6. jūnijā.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopa rīko pirmo rudens sezonas referātu vakaru trešdien, 25. novembrī, pl. 19.30 Latviešu nama TLB telpās. Referēs Dr. A. Pērkons par tematu Kriminoloģija Toronto: Visi aicināti ņemt līdz draugus un paziņas. Kopas valde izsaka sirsnīgu pateicību iepriekšējiem referentiem par labi sagatavotiem referātiem: A. Liepkalnam — „Papīrs un papīru produkti", un inž. J. Tomam — „Gāze un tās lietošana".

● Prof. Dr. A. Dreimaņa referāts un slidītes par tematu „Polija, Igaunija, Somija un Japāna, salīdzinājumā ar Latviju un latviešiem" 7. decembrī pl. 19.30 Latviešu kultūras centrā. Plaši pazīstamais zinātnieks pieskarsies savai pieredzei, darbojoties starptautiskās organizācijās un veidojot komisijas.

● Sasniedzis 88 g. vecumu, 6. novembrī North Yorka slimnīcā miris Ernests Garumsons. Nelaikis atstāj divas meitas — Veltu Zilveri un Helgu Hartmani ar piederīgiem. Aizgājēju 10. novembrī no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas kapiem izvadīja māc. Ā. Čops. Aizgājējam vēl paliek divi brāļi Latvijā.

● Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā sarīkojumu cikls „Šī māksla ir jauna" risināsies no 12. līdz 14. februārim ar divām izstādēm un koncertu. Mākslinieki un daiļamatnieki, kas vēlas piedalīties izstādēs, aicināti pieteikt savus darbus LNJAK birojā, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8. Rīkos arī konkursu „Šī māksla ir jauna" plakātam, un uzvarētājam brīvi visi „Šī māksla ir jauna" sarīkojumi. Sazināties ar LNJAK biroja 5., 6. un 7. decembrī rīkos baltiešu jauniešu nedēļu un 19. decembrī jauniešu Ziemsvētku balli Centra namā. LNJAK jaunā valde tagad izsūtījusi savu biļetenu „Kas? Kad? Kur?", kas iespiests Kalgarijā, arī saviem biedriem veicinātājiem, kuŗiem līdz šim nebija pievērsta vajadzīgā uzmanība. LNJAK arī aicina šos biedrus organizāciju atbalstīt ar ziedojumiem jaunatnes mērķu veicināšanai, pievienojot savam apkārtrakstam arī aicinājuma veidlapu biedru pārreģistrēšanai. Pēc uzdotām adresēm biedriem piesūtīs LNJAK biļetēnu, iemaksājot biedriem veicinātājiem 10 dol., LNJAK biedriem — 5 dol.

● Pie Centra nama tagad beidzot ierīkota pāreja pār dzīvo Eglinton avēniju. Līdz šim Centra apmeklētājiem bija jāmēro lielāks apkārtceļš līdz pirmajām satiksmes ugunīm, lai nokļūtu avēnijas ziemeļu pusē un otrādi. Tagad Centra tuvumā ierīkotas satiksmes ugunis, turpat iekārtota jauna autobusu pietura. Šo izkārtojumu ar vietējo pašvaldību panāca Centra valdes priekšsēdis V. Vāgners, lai šī pāreja būtu jau ierīkota līdz 18. novembŗa svētkiem.

● Jaunās derības tulkošanas koordinācijas sanāksmē 9. un 10. nov. Montrealā piedalījās prof. E. Šmits, prāv. A. Voitkus un māc. E. Lange no Otavas, J. Cālītis no Toronto un K. Kušķēvics no Hamiltonas. Strādāja pie Lūka evaņģelija, ko īpaši publicēs ar komentāriem un ievadu. Darbu paredzēts beigt nākošās vasaras beigās.

● DV Toronto vanadžu kopas rīkotā bērnu eglīte notiks šī gada 13. decembrī pl. 15. Bērnus lūdz pieteikt līdz š. g. 25. novembrim A. Jākobsonei, tālr. 534-5672.

Piesardzību ar Port Kredita forelēm

Ontario vides aizsardzības ministrija ieteic ierobežot lietot pārtikai Port Kredita rajonā Ontario ezera foreles, jo pēdējā laikā, izanalizējot cilvēka veselībai kaitīgo vielu (PCB, maireksa un dioksina) sastāvu deviņās forelēs, kas sazvejotas šai rajonā, atrasts, ka tās satur divi ar pus reizes vairāk PCB un maireksa par ieteikto maksimālo daudzumu, kas būtu nekaitīgs. Dioksina daudzums šais zivīs ir tuvu maksimālai robežai.

Dzeŗamais ūdens ir pārbaudīts 18 vietās Lielo Ezeru rajonā Kanadā, kur to ņem no ezeriem, ieskaitot Toronto, Niagaru, Sv. Katrīnas, Hamiltonu, Kingstonu, Hjurona ezeru un Augšezeru, bet nevienā no ūdens paraugiem nav atrasts dioksins.

Ontario vides aizsardzības ministrija (Ontario Ministry of the Environment) rēgulāri analizē zivis no apm. 1100 Ontario ezeriem un upēm, un tās izdotais biļetens Guide to eating Ontario sport fish publicē ziņas par šo zivju derīgumu vai kaitīgumu ēšanai.

A. Dreimanis

KANADAS ZIŅAS

VANKUVERA

● DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadzes 25. oktobrī pulcējās Lūcijas un Viļņa Kajaku mājā uz savu kārtējo vakarēšanu. Pirms tam vanadzes īsā apspriedē izstrādāja plānus tuvējai Mārtiņu ballei un rudens tirdziņam. Vakarēšanu ar interesantu stāstījumu par jūŗu un zveju kuplināja namatēvs Vilnis Kajaks. Viņš pats arī bijis Klusā okeana lašu zvejnieks. Savu stāstījumu viņš ievadīja, iepazīstinot klausītājus ar daudz īpatnējiem vārdiem un nosaukumiem, kas saistīti ar zveju un jūŗu, kuŗus viņš bija iemācījies no sava tēva, Ventspils zvejnieka, piem. āmis, čola, drīvēšana, tilauts un citi maz dzirdēti un nezināmi vārdi. Referents pastāstīja par daudzām lašu sugām, kas dzīvo Klusā okeana piekrastē un to īpašībām, kā arī par zvejas metodēm un tirgus prasībām.

● 23. oktobrī mācītājs K. Avotiņš izvadīja uz pēdējo dusu 72 g. v. Līni Niedru, dzim. Martinsons. Nelaiķe dzimusi Salgales pag. Latvijā, apglabāta Forest Lawn kapsētas latviešu nodalījumā, Burnabijā. Nelaiķei paliek meita Lilija, mazmeita Dzintra un mazmazmeita Taru. Dzīves pēdējos gadus viņa pavadīja lauku klusumā pie Agassiz pilsētas, Britu Kolumbijā. **Jāz. Ruško**

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu kopas dāmu komitejas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš notika svētdien, 8. novembrī, Kivanis pensionāru klubā; šogad tas bija apvienots arī ar bazāra loteriju. Daudzie stendi un galdiņi, pie kuŗiem varēja patērzēt pie kafijas tases un dāmu sagādātiem garduņiem, aizņēma kā kluba lielo zāli, tā blakus telpas. Šis tirdziņš ir izvērties par Londonas un apkārtnes latviešu tradicionālu satikšanās vietu, un tas ir viskuplāk apmeklētais londoniešu sarīkojums, uz kuŗu sanāk četras paaudzes, arī jaukto laulību piederīgie, kā arī draugi kanadieši. Šogad gan trūka daļa daiļamatnieku stendu, jo tai pašā dienā bija arī Mārtiņu tirgus Toronto, tomēr stendu dažādība (daiļamatniecības izstrādājumi, grāmatas, gleznas, cepumi, medus un citi gardumi, puķes, „baltie elefanti" — galvenokārt kanadiešiem, bija gandrīz tikpat liela kā citus gadus, un īpaši bagātīgi bija dāmu cepumu stendi (piparkūkas bija ceptas jau pāris nedēļas!).

A.

MONTREALA

● Latviešu skola Montrealā 7. novembrī svinēja Mārtiņus. Viesojās daļa no Otavas skolas audzēkņiem un citi bērni. Arī daži pieaugušie bija tērpušies ķekatnieku tērpos. Kori diriģēja A. Gūtmanis, un dziedāšanā piedalījās arī bērnu vecāki un viesi, kas sarīkojumu apmeklēja kuplā skaitā. Mārtiņu galdi pa vecai, senai paražai bija klāti baltiem galdautiem, dega baltas sveces, bet azaidā bija krāsnī cepti kartupeļi ar mizu, cepts gailis — modrības simbols, sklandu rauši, āboli, dažādas zāļu tējas un citi Mārtiņu mielastam piederīgi labumi. Par Mārtiņiem pastāstīja Sarmīte Vilka no Otavas. Bērni priecājās senās rotaļās, bet viesi dzīvoja viņiem līdz vai arī pakavējās pārrunās. Akordeona mūziku spēlēja E. Reveliņš un A. Pušpūrs.

Agrumu Pēteris

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Plašā izvēlē

latviska un moderna keramika, skulptūras, siens segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi)

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M3P 3L6, tel. 536-8183

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
vecvīkus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

V. Gelvāns dejo Toronto

Kanadas Nacionālais Balets šajā sezonā atzīmē 30 gadu darbības jubileju. Baleta izrādēm Toronto pilsētā, O'Kīfa centrā, laikā no 10. līdz 29. novembrim, aicināti vairāki starptautiski pazīstami baleta mākslinieki, starp tiem arī Berlīnes operas baleta galvenais solists un Rīgas operas baleta ilggadējais premjērs Vladimirs Gelvāns. Izcilo latviešu dejotāju iespēja redzēt četrās izrādēs: Žizelē 19. un 22. novembrī (dienas izrādēs), un Silfīdās 26. novembrī vakara izrādē un 29. novembrī dienas izrādē.

Dzimtenē Gelvāns vairāk nekā 10 gadus bija galvenais solists gandrīz visos Rīgas baleta uzvedumos. Vairākkārt viesojies ārzemēs, arī Londonā—Maskavas Lielās operas baleta sastāvā; starp Gelvāna partnerēm arī slavenā M. Plisecka-ja.

1974. gada novembrī Gelvāns kopā ar dzīvesbiedri Elgu (simfoniskā orķestŗa administrātori) un meitiņu Gitu izšķirās palikt rietumos. Vispirms Gelvāns vairākus mēnešus dejoja Itālijā, kur viņa spējas ātri pamanīja baleta eksperti. Sekoja iclūgums uz ASV. Pirmā debija — 1975. gada jūlijā Amerikas Baleta Teātŗa galā izrādē, kurā Gelvāns kopā ar primabalerīnu Sintiju Gregoriju dejoja Lielo Pas des Deux no Gulbju ezera. Pēc šīs izrādes Gelvānu aicināja par pastāvīgu solistu slavenajā ABT ansamblī. ASV apm. 12 mēnešus Gelvāns dejo 13 dažādos baletos, arī vairākos vienčēlienos ar šim laikam atbilstošu choreografiju, jauniem meklējumiem kā saturā, tā arī dejas izteiksmes līdzekļos. Atzinīga un cildinoša ir arī amerikāņu kritika. Tā, piemēram, New York Times prominentais baleta mākslas vērtētājs anglis Klaivs Bārns, recenzējot Raimondas uzvedumu, apzīmē Gelvānu par lielisku atklājumu, baleta sezonas lielāko ieguvumu.

Pašam māksliniekam, šķiet, vistuvāk ir lielie klasiskie baleti, tas, kas paņemts līdz no Rīgas: elegantais aristokrata tēlojums Apburtajā princesē, trauksmīgais Zigfrīds Gulbju ezerā — citējot Klaiva Bārna vārdus, veltītus Vladimīram Gelvānam — „mūžīgā meklējumā pēc sievišķības ideāla", vai arī poētiski liriskais Albrechts Žizelē. Tieši Adolfa Adama Žizele toreiz Ņujorkā, Gelvānam dejojot kopā ar trauslo itālieti Eleanoru D'Antuono, kļuva par neaizmirstamu notikumu. Abi solisti, kā toreiz rakstīja Ņujorkas prese, gadu simteņu vecajām Gotjē stāstam par divu jaunu cilvēku likteņiem kā tēlojumā, tā dejās prata piešķirt īpašu traģisku skaistumu.

1976. gadā Gelvāns atgriezās Eiropā, iesaistoties par galveno solistu Berlīnes vācu operas baletā, kas atrodas pilsētas rietumu sektorā. Šo izšķiršanos pamudināja mākslinieciski izdevīgais līgums, kā arī Berlīnes īpatnējā pievilcība. „Berlīne mani saista arī tādēļ", kādā preses intervijā bija izteicies Gelvāns, „ka tās cilvēki ar savu mentālitāti, visas šīs pilsētas atmosfaira zināmā mērā man atgādina Rīgu."

Berlīnē baleta mākslu atbalsta valsts. Netrūkst līdzekļu krāšņiem inscenējumiem, kā tas izpaužas Valerija Panova choreografētajā Pelnrušķītē. Starp solistiem izcilākā bulgāru izcelsmes amerikāniete Eva Jevdokimova, ko šobrīd uzskata par vienu no lielākajām dejotājām pasaulē. Viņi abi, Jevdokimova un Gelvāns, bagātina Berlīnes mākslas dzīvi: vispirms lielajos klasiskajos baletos, arī Pelnrušķītes iestudējumā, kurā, kā to raksta Hedviga Kode, galvenie solisti idealā saskaņā pratuši piešķirt šai pasakai kaut ko no tristaniskā romantisma gaisotnes. Sevišķu atzinību Gelvāns guva 1980. gadā baletā Idiots, kuŗu Panovs choreografējis pēc Dostojevska romāna motīviem. Par galvenās lomas tēlojumu Gelvāns saņēma Berlīnes pilsētas balvu kā 1980. gada izcilākais mākslinieks. Dažus mēnešus vēlāk tikpat lielus panākumus Gelvāns guva Ņujorkā, Berlīnes operas baleta viesizrādēs Metropolitena operā. Kņaza Vadima Miškina lomā, kā toreiz rakstīja Ņujorkas kritiķi — Bārns, Kiselgova, Herridža, Gelvāns apliecinājis spilgtu mākslinieciski individuālitāti, nevainojamu stila izjūtu un emocionāli drāmatiska tēlotāja spējas, kas viņu kvalificē par vienu no šālaika lielākajiem dejotājiem internacionālajā baleta mākslā.

Pēdējos gados Gelvāns ārpus Berlīnes divas reizes dejojis baleta festivālā Japānā, kā arī Itālijā un Meksikā. 1977. gadā viņš piedalījās kopā ar latviešu dejotājiem Ilzi Kļaviņu u. c., arī baleta vakarā Latviešu Dziesmu svētkos Losandželosā.

Viktors Neimanis

SAVIENOTAS VALSTIS

MINEAPOLE

● Ar šī gada oktobri Mineapolē iznāk mēnešraksts Vidienes Balsis, kas domāts ne tikai Minesotā dzīvojošiem latviešiem, bet arī abās Dakotās, Aijovā un Rietumviskonsinā mītošiem tautiešiem. Atbildīgais redaktors ir Andris Straumanis. Grafiķe Aija Pakalne zīmējusi mēneša-raksta „galvu".

● Jaunatnes teātris Edgara Šulca vadībā iestudē H. Ibsena lugu Pērs Gints, ko 31. oktobrī izrādīja Sieviešu kluba telpās, Mineapolē. Dekorācijas gatavojis Juris Dulbe. Pēru Gintu tēlo Jānis Kancāns. Viesizrādes Linkolnā un Milvokos. Teātris iestudē vēl otru lugu — K. Diśleres „Ozolnieka meita". Pirmizrāde 1982. gada 9. janvārī, Sieviešu kluba telpās. Šo lugu paredzēts izrādīt Demoinā. Kā Vidienes Balsis ziņo, jaunā Latviešu nama pārvalde nav atļāvusi lietot telpas Jaunatnes teātŗa izrādēm. Agrāk visas izrādes notikušas Latviešu namā. Tur teātris vēlējies iekārtot skatuvi, paceļot grīdas podiumu līdz 30 collām. Šis priekšlikums nav pieņemts. Jaunatnes teātrim pirmā izrāde notikusi 1958. gada 29. novembrī, arī Sieviešu kluba telpās.

● Latviešu Kreditsabiedrībai Mineapolē dalībnieku skaits pārsniedz 400, kopējais kapitāls sasniedzis 855.000 dolaru. Kreditsabiedrības kanceleja atrodas Mineapoles Santpaulas latviešu ev. lut. draudzes namā, darba laiks pirmdienas vakaros.

Vk

ŅUJORKA

● Ņujorkas vanadzes 24. oktobŗa sarīkojumu DV namā bija veltījušas Latgales ezeriem. D. Vallenas sastādītā un vadītā programmā mainījās stāstījumi un lasījumi par Latgales ģeografiju, vēsturi un vanadžu ansambļa dziedātas tautasdziesmas. Uzvedumā tekstā bija ievīti ap 20 dzejnieku darbi. Atzinību guva Maikovska un Mekšu pāŗu nodziedātās latgaļu dziesmas. Priekšnesumus papildināja A. Balgalves diapozitīvi. Bija izstādītas četru mākslinieku gleznas ar Latgales motīviem. L. Tomasa-Dāboliņa bija iekārtojusi Latgales tautas mākslas skati. Nobeigumā ap 90 viesu, ieskaitot ASV vanadžu priekšn. Aidu Ceriņu, mielojās pie vanadžu sagādātā cienasta.

● Ņujorkas latviešu koris A. Jansona vadībā gatavo koncertu, ko 13. decembrī dzirdēs Jonkeros ne rīta, bet Bruklinā pēcpusdienā. Korī 50 dziedātāju, ko papildinās 15 instrumentālistu kamerorķestris. Izpildīs Br. Skultes „Spoža zvaigzne attecēja" ar teicēju, soprāna solo, obojas un ērģeļu pavadījumā. To pirmo reizi dzirdēja 1963. gadā Betlēmes baznīcā Bruklinā ar teksta autori Toniju Kalvi. Ilze Akerberga raksta šim koncertam jaunu skaņdarbu — Ziemas kantāti ar vairāku autoru tekstiem; divām jaunām soprāna balsīm, jauktam korim un stīgu orķestrim.

Vk

Koristiem un dejotājiem paaugstināta piedalīšanās maksa

7. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas 22. oktobŗa sēdē kasiere M. Gruzīte ziņoja, ka no dziesmu svētkiem sagaidāms lielāks atlikums nekā bija cerēts, lai gan visi norēķini vēl nav saņemti. Tā kā koristi un dejotāji visvairāk ziedojuši pūļu, lai dziesmu svētki labi izdotos, tad svētku rīcības komiteja nolēma viņiem solīto 10 dol. piedalīšanās maksu paaugstināt uz 15 dolariem. Dalībnieku kartītes koristiem un tautas deju dejotājiem bija iesūtāmas rīcības komitejai līdz 31. oktobrim. Kas vēl tās nebūtu iesūtījuši, nekavējoties lūgti iesūtīt sekretārei I. Bulmanei, adresējot: 23 Markland Drive, Etobicoke, Ont., lai saņemtu piedalīšanās maksu.

V.S.

Murray E. Newbigging
BĒŖU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglington Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8902

LATVIETE
pieņem bērnus uzraudzīšanai
savās mājās.
Tel. 461-5844.

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Adventes ieskaņai garīgs mūzikas koncerts
TAM KUNGAM JAUNA DZIESMA
29. novembrī pl. 15
Sv. Andreja baznīcā
Piedalās:
Ruta Aze — ērģeles
Vokāli instrumentālais ansamblis
Jauniešu koris — dalībnieki no visām latviešu draudzēm Toronto un apkārtnē
Koris „Jaunbalss"
Diriģenti — Dace Šmita un Jānis Baloglāzovs

„Liec zobenu zem galvas
Un dziļi neiemiedz,
Tavs gods un Tēvuzeme
Tev cieši dusēt liedz."
A. Eglītis

Karaviru daudzinājums
SESTDIEN, 1981. G. 21. NOVEMBRĪ, PL. 19.30
DV namā, 125 Broadview Ave. Toronto
Ievads: Elmārs Krūka
DV vīru koris Kanadā Ausekļa Pērkona vadībā
Toronto nodaļas Mūzeja sekcijas slīdīšu skate „BRĀĻU KAPI" pirmizrāde
SAVIESĪGS VAKARS
BUFETE — ATSPIRDZINĀJUMI
Ieeja 3 dol.
Visi laipni ielūgti!
DV Toronto nod. valde

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

21. novembrī pl. 11 TLB Sestdienas skolas 18. novembŗa akts Latviešu Namā. Visi aicināti.

21. un 28. novembrī, 5. un 6. decembrī no pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā.

22. novembrī no pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā. Skaņu filmas Austrālija aicina ciemos izrādes no pl. 12.00 — 15.30 vidējā zālē.

22. novembrī pl. 17 Latvijas valsts 63 gadu atcere Toronto universitātes Convocation Auditorium — King College Circle.

25. novembrī pl. 19.30 Dr. A. Pērkona referātu Kriminoloģija Toronto Latviešu namā, 491 College Street, rīko TLB inženieŗu un tehniķu kopa.

26. novembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru saietā V. Kalniņš referēs par Garlību Merķeli.

28. novembrī Ziemsvētku tirdziņš Sv. Jāņa baznīcā no pl. 9—16. Piedalās Daiļamatnieku savienība A. Gugāna vadībā.

28. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā Toronto latviešu katoļu draudzes gadskārtējais rudens sarīkojums ar loteriju. Spēlēs Runči.

29. novembrī no pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vidējā zālē Dr. J. Benjamiņa referāts ar slīdītēm — Antarktika un Šveice ziemā.

29. novembrī pl. 15 Hart House Baltiešu koncerts. Piedalās igauņu grupa ,,Jaaniku'', sieviešu koris ,,Zīle'' un lietuviešu koris ,,Volunge''.

29. novembrī Sv. Andreja baznīcā pl. 15 Adventa ieskaņai garīgas mūzikas koncerts ,,Tam Kungam jauna dziesma''. Piedalās jaunieši no visām Toronto un apkārtnes latviešu draudzēm.

3. decembrī pl. 20 Town hall Arturs Ozoliņš — klavieres. Koncertapvienības koncerts.

6. decembrī pl. 16.30 Toronto Latviešu Centrā prezidenta A. Kviešа 100 gadu dzimšanas dienas piemiņas sarīkojums.

7. decembrī pl. 19.30 Latviešu Centrā prof. Dr. Alekša Dreimaņa referāts un slīdītes par tematu: ,,Polija, Igaunija, Somija un Japāna salīdzinājumā ar Latviju un latviešiem''.
Ieeja pret ziedojumiem, skolniekiem — brīva.

12. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemsvētku ieskaņai. Piedalās tenors I. Gaide, baritons T. Barbins (no Klīvlandes), ērģelniece A. Rundāne un Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā.

13. decembrī no pl. 11.30 — 15.00 Adventes azaids un Zelta svētdiena Latviešu Centrā. Dāmu komiteja pārdos piparkūkas. Pl. 14.30 māc. J. Cālīša un māc. I. Gaides vadībā Ziemas svētku dziesmu kopdziedāšana. Šis ir pēdējais azaids decembrī. Tos atsāks 1982. g. 10. janvārī.

20. decembrī Sv. Andreja baznīcā Ziemsvētki vārdos un dziesmās draudzes koŗa izkārtojumā.

31. decembrī Latviešu Namā Jaungada sagaidīšanas balle. Rīko Nama valde.

DV TORONTO NODAĻAS SARĪKOJUMU KALENDĀRS 1981. GADAM

21. novembrī kaŗavīru daudzināšana.

5. un 6. decembrī DV Ziemsvētku tirdziņš.

13. dec. DV Toronto nodaļas bērnu eglītes pēcpusdiena.

19. decembrī DV Toronto nod. eglītes vakars.

31. decembrī Jaungada sagaidīšanas vakars.

Kultūras fonda godalgotie

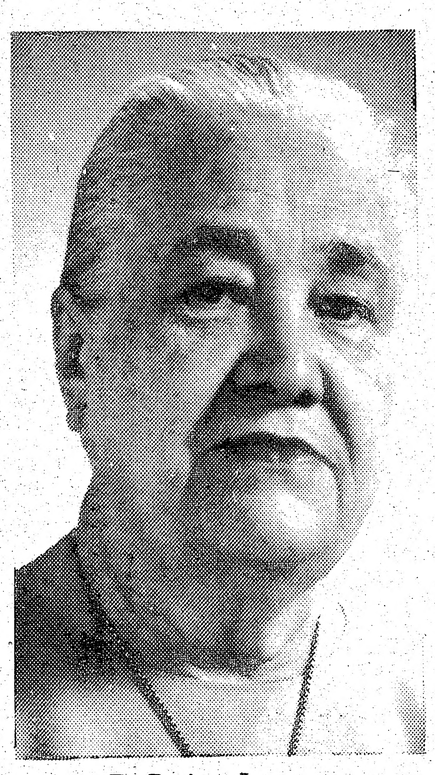

E. Puriņa - Jansone

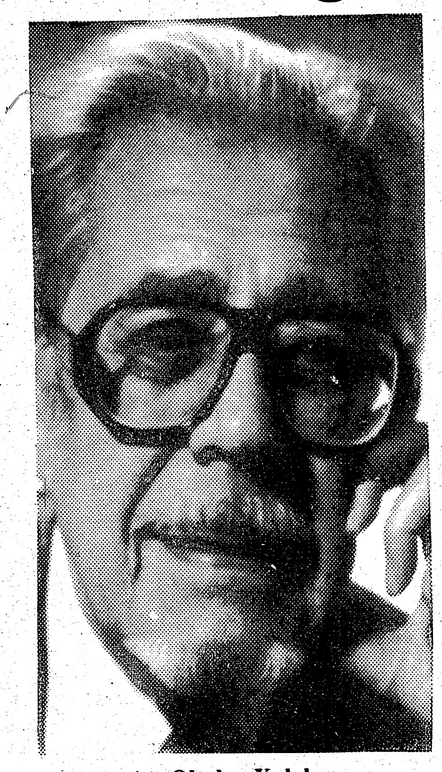

A. Okolo - Kulaks

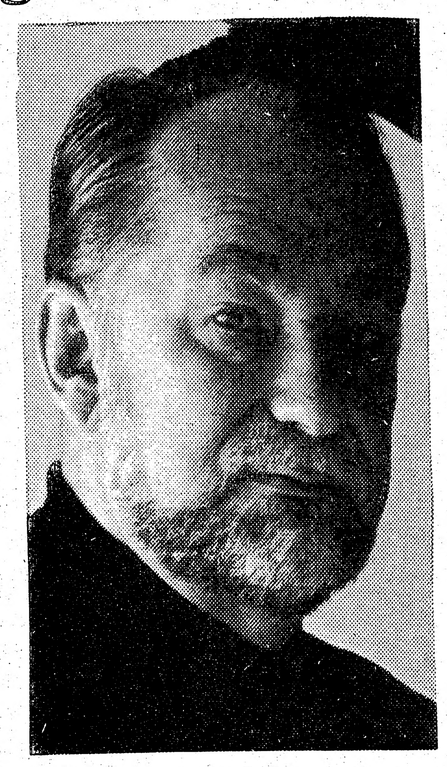

Juris Soikāns

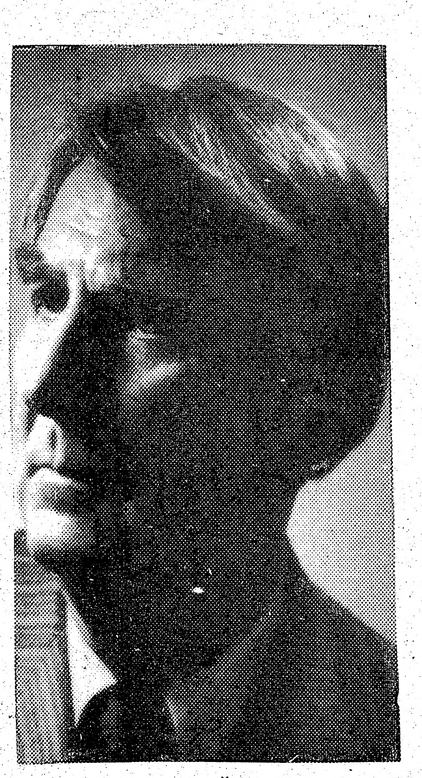

Arnolds Šturms

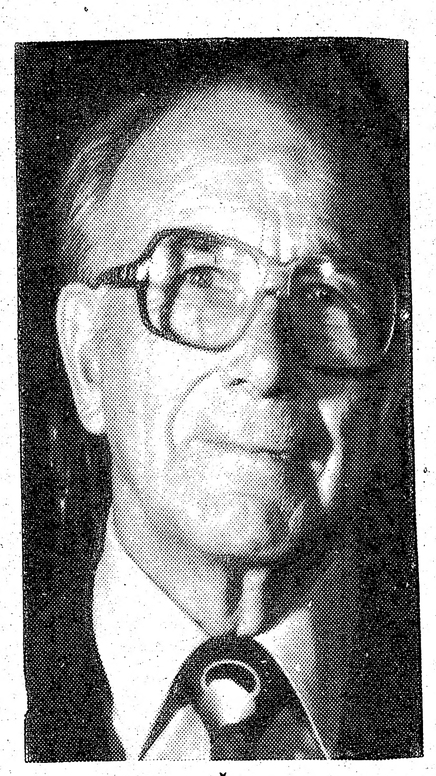

E. Šulcs

Raimunds Čaks

HAMILTONA

21. novembrī pl. 18.30 18. novembŗa svinības Hamiltonā Lietuviešu zālē, Dundurn St. N. Akts. Koncerts. Balle. Runči.

6. decembrī, svētdien, Tītaru šaušana Lielupē.

1982. gadā

1982. g. 7. februārī pl. 17.00 Brockton High School, 90 Awde Ave. (Bloor un Dufferin) pēcpusdiena plkv. Viļa Januma piemiņai.

20. februārī pl. 20 Town hall Jānis Laurs — čello ar Jaunanglijas trio no Austrālijas. Koncertapvienības koncerts.

27. februārī Viestura koŗa koncerts Latviešu Centrā Toronto.

12. martā pl. 20 Town hall Lilija Zobena — soprāns. Koncertapvienības koncerts.

1. maijā, sestdien, pl. 19.30 DV koŗa ,,Zīle'' 10. gadskārtējais koncerts Walter Hall, Toronto.

Jāņa Daliņa Fonda balva Olafam Brūveram

Olafs Brūvers ir viens no drošajiem un pastāvīgajiem cīnītājiem pret Latvijas okupantiem. Viņš dzimis 1947. gadā okupētajā Latvijā, kur jaunekļa gados bezbailīgi nostājās pret okupantu varu, pulcinot ap sevi domu biedrus latviešu jaunatnes vidū. 1974. gadā apcietināts un ievietots cietumā, viņš čekas pratinātājiem neizdeva savus pagrīdes cīņu biedrus, par ko viņu notiesāja ar ieslodzījumu spaidu darbu nometnē. 1976. gadā, nonācis brīvībā, viņš nepārtraukti turpina cīņu pret komūnistiem, darbojoties līdz jaunatnes organizācijās, politiskos semināros, Gaismas akcijā, latviešu patriotiskajās sanāksmēs un svētkos par lektoru un svētku runu teicēju.

Olafs Brūvers

Viņa nacionāli ideoloģiskie un politiskie raksti latviešu trimdas laikrakstos ir radījuši plašu ievērību un atbalsi, it sevišķi trimdas jaunatnē.

Olafa Brūvera darbs un cīņa Latvijas un latviešu tautas tiesību laukā nāk no viņa paša pārdzīvojumiem okupētajā Latvijā un izstaro viņa iekšējo nacionālo un reliģisko pārliecību un taisnības izjūtu. Būdams dziļi reliģiozs, viņš ir arī aktīvs cīnītājs pret ateismu, un tādējādi savā nelokāmajā, nacionālajā un reliģiskajā garā un stājā var būt paraugs latviešu jaunatnei trimdā un Latvijā.

Olafs Brūvers pašlaik studē teoloģiju Fullera Teoloģiskā Seminārā Pasadēnā, Kalifornijā. Vasarā strādājis ASV Rietumu krasta latviešu vasaras vidusskolā Kursā, strādājis latviešu skolā par skolotāju, piedalījies koŗos un turpina strādāt latviešu draudzes jaunatnes darbā. Ir ALAs un Daugavas Vanagu organizācijas biedrs.

Jāņa Daliņa Fonda balva ir 1000 Austrālijas dolaru.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Lūdzu ziedojiet

PATIESĪBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi ,,TRUTH FUND'' un sūtāmi Latvian Truth Fund, Inc., P.O. Box 1682, New York, N.Y. 10163. USA. ASV ziedojums atvelkams no federālā nodokļa.

PATIESĪBAS FONDS

RAIBĀ NEDĒĻA

IZPLATĪJUMA TRAMVAJS ATGRIEŽAS

Pēc 900,000 jūdžu, divu dienu, sešu stundu un trīs minūšu ilgas otras ekskursijas izplatījumā amerikāņu izplatījuma tramvajs Kolumbija bez starpgadījumiem gludi nolaidās Edvarda gaisa spēku bazes tuvumā Kalifornijas tuksnesī. 122 pēdu garais un 102 tonnu smagais amerikāņu technoloģijas radītais izplatījuma brīnumkuģis sīku technisku traucējumu dēļ savu ekskursiju šoreiz saīsināja par trim dienām, bet tas nebūt nemazina notikušā lidojuma lielisko izdošanos. Ar šo eksperimentu amerikāņi pierādīja, ka Kolumbijas klases pasaules telpas kuģis pēc nepieciešamās sagatavošanās jaunam lidojumam varēs atkal un atkal doties paredzētās misijās pasaules telpā. Domā, ka Kolumbija citu pilotu vadībā vēl dosies vismaz 98 reizes turp un atpakaļ ar neiedomājamu precīzitāti, kas ārkārtīgi svarīgs faktors šīs lidmašīnas tālākā lietošanā. Nav šaubu, ka Kolumbijas tipa gaisa flotei būs izšķirīga nozīme amerikāņu militārās stratēģijas tālākā izveidošanā. Jau tagad lietpratēji saskata pilnīgi revolūcionāru pagriezienu varbūtējas lielvaru militāras kolīzijas gadījumā. Un tieši izplatījumā amerikāņu aizsardzības stratēģija varēšot paralizēt un laikā izjaukt jebkāda ienaidnieka plānotos uzbrukumus. Nākošā Kolumbijas ekskursija pasaules telpā jau paredzēta nākamā gada marta mēnesī.

RĒGENA BRĪNUMBĒRNA STOKMANA KĻŪMES

Rēgena budžeta šefa Stokmana kontroversālie izteicieni kādam preses pārstāvim par prezidenta ievadīto ASV saimniecības atlabšanas polītikas

Dāvids Stokmans sācis šaubīties.

īstenošanas izredzēm radīja apjukumu un trauksmi Baltajā namā. Stokmans it kā bija norādījis, ka Rēgena plāns neesot reāls, un tā ietvaros smagums būšot jāiznes mazajam cilvēkam, bet labumus iegūšot bagātie. Prezidents savu finanču brīnumbērnu tūlīt izsauca noklaušināšanai, un šodien neviens nevar pateikt, vai Stokmans tiešām ir uzteicis savu lojālitāti prezidentam vai arī šinī notikumā iejaukta kāda neatbildīga vai pat ļaunprātīga amerikāņu žurnālista roka. Tādēļ nebrīnīsimies, ka gaidītā Stokmana atlūgšanās vai atlaišana nenotika. Rēgens acīm redzot viņam vēl dāvā savu uzticību, jo pieņem, ka kļūmīgā intervijā žurnālists esot pārpratis vai sagrozījis Stokmana izteiktās domas. Rēgena polītikas opozicionāri kongresā tagad pieprasījuši, lai Stokmans īpašā noklaušināšanas sesijā dod nepārprotamas atbildes viņu jautājumu krustugunīs. Patiesības labad jāatzīst, ka budžeta projekts patiesi neīstenojās tā, kā to Rēgens bija iecerējis, un amerikāņu saimniecībā jau tagad iestājies zināms atslābums, kura ilgumu un pakāpi neviens nevar novērtēt.

POĻI SVIN SAVU „18. NOVEMBRI"

Notikumu attīstība Polijā nepārprotami liecina par komūnistu partijas un valdības nevarību pret Valesas vadīto nacionālo revolūciju. Pagājušā nedēļā pēc 36 gadu aizlieguma 11. novembrī poļi atzīmēja savas valsts neatkarības proklamēšanas dienu 1918. gadā. Poļiem 11. novembris ir tas pats, kas mums, latviešiem, 18. Zīmīgā kārtā 11. novembŗa diena sakrīt arī ar poļu nacionālās armijas uzvaru pret sarkanarmijas spēkiem austrumu frontē 1921. gadā. Šīs uzvaras varonis bija vēlākais Polijas stiprais vīrs maršals Piļsudskis. Šogad Polijas neatkarības dienā līdzās valsts nacionālam karogam parādījās arī poļu simboliskais ērglis ar kroni galvā. Kāda liela rūpnīca Dancigā tagad nosaukta maršala Piļsudska vārdā. Tanī pašā laikā Varšavas tuvumā esošais autoceļš pārdēvēts, lai godinātu Polijas brīvības cīnītājus un pretestības armijas partizānus.

Poļu nacionālisti jau tagad runā, ka varbūt jau nākamgad par oficiālu tautas sēru dienu izsludinās dienu, kurā pieminēs Katinas mežā noslepkavotos poļu virsniekus.

Neticamais nupat notikušās nacionālās manifestācijas svinībās ir, ka tajās piedalījās arī valdības un poļu komūnistu partijas oficiālie pārstāvji. Jaruzeļska konfrontāciju ar Valesu un archibīskapu Glempu pagaidām iezīmē piesardzīgs pamiera stāvoklis.

Ar aizvadītās nedēļas notikumiem poļu nacionālisti ir par jaunu devuši sāpīgu pļauku Maskavai.

AMERIKĀŅU MILITĀRIE SPĒKI VIDĒJOS AUSTRUMOS

Amerikāņu un ēģiptiešu pirmie kopīgie manevri, kas sākās pagājušā nedēļā Ēģiptes tuksnesī, ir pievērsuši sev visas pasaules uzmanību. Šīs operācijas mērķis acīm redzot ir pārbaudīt varbūtēja ienaidnieka uzbrukuma atvairīšanu arabu pussalas eļļas laukiem, bez kuŗas brīvās pasaules rūpniecības produkcija ir tikpat kā neiespējama. Šajā vēsturiskajā operācijā, kas nosaukta par gaišo zvaigzni, jau piedalās 4000 amerikāņu un ēģiptiešu izlases militārās vienības, tankus un izpletņu lēcējus ieskaitot. Pēc manevru pirmā posma Ēģiptes tuksnesī tie turpināsies Omanā, Sudanā un arī Somālijā. Gaišās zvaigznes akcija ir nepārprotams brīdinājums Kremlim un reizē arī amerikāņu gatavības apliecinājums aizstāvēt ar ieročiem, ja tas nepieciešams, svarīgo vidējo austrumu telpu un arī Afrikas kontinentu.

KREMLIS VAJĀ DISIDENTUS

Čekas priekšnieks Andrupovs pēc ziņām, kas saņemtas no Maskavas, pavēlējis iesākt nesaudzīgu akciju pret pastāvošā režīma kritizētājiem. Ap-

Saharovs pieteic bada streiku.

cietināšanas notikušas gandrīz visās Pad. savienības republikās, Baltijas valstis ieskaitot.

Cilvēka tiesību aizstāvis — pazīstamais zinātnieks Andrejs Sacharovs savukārt pagājušā nedēļā pieteica bada streiku, protestējot pret viņa vedeklas Līzas Alujevnas neizlaišanu no Pad. savienības pie Sacharova padēla Semjonova, kas

Valentins Morozs ar dzīvesbiedri būs latviešu vidū.

pirms diviem gadiem nokļuva ASV.

Atzīmējams, ka pagājušā nedēļā Kanadā pieminēja plaši pazīstamā ukraiņu disidenta Valentīna Moroza vārdu. Kā zināms, savā laikā viņš izkļuva brīvībā, apmainot pret rietumos aizturētiem Pad. savienības spiegiem. Ortodoksālās ukraiņu baznīcas ceremonijā Toronto notikušas Moroza laulības. Viņa jaunā dzīvesbiedre ir šejienes universitātes studente. 45 g. vecais ukraiņu nacionālists Morozs 14 gadus pavadījis Pad. savienības cietumos un soda nometnēs, kur viņš vairākkārt ticies arī ar latviešu vajātiem patriotiem. Mūsu lasītājus var interesēt, ka Valentīns Morozs apsolījis savu pieredzi kopā ar latviešu likteņbiedriem pastāstīt Toronto latviešu sabiedrībai un reizē publicēt arī mūsu laikraksta slejās. Morozs mūsu valsts 63 gadu atceres svinībās būs lūgto viesu vidū.

Amerikāņu karavīri manevros Ēģiptes tuksnesī.

Izplatījuma kuģis atgriežas bazē.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā
māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Alvine Cirule

dzimusi Studāns

Dzimusi 1897. gada 5. martā Rubeņu pagastā

Mirusi 1981. gada 16. oktobrī Ilūkstē, Latvijā

Nu ar Dievu, māmulīte,
Dusi maigi Dieva rokās,
Lielo rītu sagaidīt
Modīsies Tu ausmas lokā,
Kristus mīlestībā Tu
Lai tad mīļos satiktu.

Mīlestībā un sirdssāpēs sēro

meita Ida Holts, mazmeita Rita Dadzis,
mazdēls Ivars Ezeriņš, dēli, meita un radi Latvijā

Mūsu draugs

Bernhards Krišs Belārs

dzimis 1908. gada 20. oktobrī Ventspilī,

miris 1981. gada 23. oktobrī Toronto

Kā spirgti rīta vēji
Mums dzīve pretim dveš,
Un mūsu priekšā lokās
Ceļš brīnišķīgs un svešs.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Harijs Avots ar ģimeni

Mūžībā aizsaukts mūsu skolotājs

Herberts Jeckalējs

Gaŗām gāju sila malu,
Āboliņu dēstīdams,
Es gribēju sila zemi
Par ārisku padarīt.

Pateicībā par nostrādātiem gadiem skolas darbā

TLTA Sestdienas ģimnazijas saime

Mūsu ilggadējais biedrs

Jānis Brakmanis

dzimis 1918. gada 17. aprīlī Lēdmanes pagāstā,

miris 1981. gada 5. novembrī Brantfordā

Viņu piemin

Hamiltonas Mednieku un makšķernieku kluba biedri

GRĀMATAS PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM

A. Voitkus — Liekie, rom.	$13.50
M. Čuibe — Grēkābols, atmiņas	$12.00
B. Pukelēvičūte — Lieldienas bez zvaniem, rom.	$11.50
A. Eglītis — Vai zini zemi citronus kur zied	$14.00
K. Ķezbers — Alkazars, rom.	$11.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
A. Voitkus — Svešinieki un piedzīvotāji, rom.	$ 9.50
Tēvzemes arāju cilts, Jelgavas zemkopības skolas liktenģaitas	$35.00
J. Daģis — Prez. K. Ulmanis II d.	$30.00
A. P. Balodis — Kosmosofija	$24.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
A. Jaunzeme — The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
Dr. J.Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr.	$31.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Latvijas māksla I	$38.00
Latvijas māksla II	$48.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$41.50
Alb. Liepiņš — Dievs, Tēvija, pulks	$38.00
Edm. Zirnītis — Andrejs Eglītis	$35.00
Laiks, telpa, ļaudis I, II, III d.	$40.00
E. Žubeckis — Vīni	$18.00
Gaismas pils viesi	$18.00
V. Hāzners — Varmācības torņi	$24.00
Latvijas kara skola	$20.00
Puzlnas	$35.00
K. Skalbe — Kaķīša dzirnaviņas, angl.	$ 5.00
M. Lorbergs — Gruzdošais nemiers, dzej.	$ 9.00
G. Ikona — Patiesības medībās, dzej.	$10.00
L. Roze-Gulbe — Jāiztur, dzej.	$10.00
I. Liepiņa — Brīnums, dzej.	$ 8.50
K. V. Vanags — Kas kalis marmorā, dzej.	$ 8.00
K. V. Vanags — dzīve un darbi	$ 6.00
K. Ozoliņš — Ideāli liesmās, atm.	$12.00
A. Millers — Latvian language grammar	$12.00
I. Liepa — Vēstījums	$ 9.00
H. M. Grīvāns — Avju gans no Jaunarājiem	$ 7.50
Latvju karavīrs Nr. 2	$ 5.00
Purvidus-Zelts, komūna un maize, lug.	$ 4.50
V. Silupe — Dzimtenes balss, lug.	$ 2.50
V. Pūlis —Jānis Kalns, lug.	$ 3.50
G. Janovskis — Purvā, rom.	$11.50
L. Bērziņa — Mans draugs Zanis, satīra	$13.50
L. Kalniņa — Atgrieztais rieciens, rom.	$10.50
Em. Dēliņš — No Prezidenta uz Prezidentu	$ 8.00
M. Čuibe — Vakarlaiva, dz.	$ 9.00
E. Kalme — Pret straumi, rom.	$11.00
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks	$13.50
J. Klidzējs — Cilvēka bērns, rom.	$12.00
E. Kociņa — Eiropas vārtos, rom.	$13.50
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
Al. Čaks — Mana mīlestība	$14.00
J. Jaunsudrabiņš — Kam dāvanas . . .	$12.50
I. Grebzde — Ziedi, mana vasara, rom.	$11.50
I. Gubiņa — Sidrabkāzas, st.	$11.00
K. Puriņš — Trīs ziedošie koki	$10.00
J. Babre — Brīnišķā zvaigzne	$ 8.00
Jānis Veselis, apceres	$16.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Aizgājušo draugu pieminas diena

„Kā Ādamā visi mirst, tāpat arī Kristū visi tiks dzīvi darīti.
1. vēst. kor. 15:22

Visiem cilvēkiem ir kaut kas kopējs. Bez tautības, kārtas vai stāvokļa izšķirības — mēs visi esam mirstīgi. Arī cilvēka ticība vai neticība šo nolikumu daudz neietekmē: visiem reiz ir jāmirst. Par to varam domāt vai arī nedomāt, tas tomēr notiks.

Ļoti daudziem ir kopējs arī tas, ka kāds mums tuvs cilvēks ir jau miris un aizvadīts. Gan atšķirīgi (individuāli pārdzīvoti), tomēr arī līdzīgi ir šie sāpigie šķiršanās piedzīvojumi. Skumjas mūs vieno. Ja paši to piedzīvojam, saprotam labāk arī otru. Esam viena sāpju draudze.

Ko par aizgājušo draugu, mīļo piederīgo, tagad domājam? „Viņš no manis aizsaukts... Viņa ir kapu kalniņā... Pazaudēju savu mīļo... Nebija vairs lemts..."

Kas īsteni ir lemts? Jautājums ir ne tikai sāpju draudzei, bet arī jums, ticīgo draudzei. Ir svarīgi, ka zinām, ko ticam. Ir svarīgi, ka iepriecinām vienu otru ar Dieva iepriecu.

Sāpju un nāvei nolemtajai cilvēcei Dievs ir devis iepriecinātāju — Pestītāju. Ādams ir tikai cilvēks (kaut arī pirmais), un cilvēks pats sev palīdzēt nevar. Nekādi viņš nespēj glābt nāvei nolemto. Nespēj glābt pats sevi. Tā: „Ādamā visi mirst... Kristū visi tiks dzīvi darīti."

Tas pats Apustulis Pāvils tālāk saka: „Ja mirušie neceļas augšā, tad: Ēdīsim un dzersim, jo rīt mēs mirstam." Kas čd un dzer un dzīvo tikai nāvei, tas nožēlojams cilvēks, jo tam dzīves mērķis nesniedzas tālāk par kapu.

Bet tā tam nav jābūt. Kristus dara dzīvu. Tas, kas piedēr Dievam, var droši ticēt un zināt, ka tad, kad aizveram savas acis nāves brīdī, tai pašā brīdī Kristus tās atvērs jaunai dzīvībai.

Varam būt droši par to, ka Dievs mums vēl veselību un dzīvību. Viņš to ir radījis, Viņš to grib mums dot. Protams, zinām, ka tam pretī stāv slimības un nāve, bet tas nav no Dieva. Citādi tas būtu nepiedienami, ka meklējam ārstu palīdzību vai lūdzam Dieva dotu dziedināšanu un pat mūžīgo dzīvību.

Kristus uzvara ir droša, kaut gan šeit vēl tā nav pilniga. Varam tajā jau tagad piedalīties. Ar tādu pārliecību izturam katru pārbaudījumu un panesam šķiršanās skumjas. Ticīgais Dievu slavē pat grūtākajā brīdī; pievēršoties Viņam, aizmirstam sevi. Un tā labāk ar gara acīm saredzam viņus...

Zīmēt: būs atkalredzēšanās. Tā tas ir Dieva nolemts.

Tajā sakarībā ir arī vēl kāds priekšdarbs veicams. Jo, ja lemts mums būt kopā vienam ar otru arī pēc šīs dzīves, tad arī ir vērts, ka šajā dzīvē viens otram kļūstam tuvāki. Ir vērts kopt mīlestību un darit mīlestības darbus. Lai ziedus un labus vārdus netaupām bērēm...

Lai kļūstam par dzīves draugiem un par dzīvības draugiem! Tam ir jāvelti šī dzīve un mūžība!

Paldies viņiem, ikvienam, kas ir mūsu dzīvēs, mūsu gimenēs bijuši un atmiņās un mīlestībā arvien būs. Paldies Dievam, kas dāvā debesu balvu — dzīvību. Patiesi dzīvosim jau tagad un mūžībā!

Ivars Gaide

Bijušais karavīrs aizsaulē

Montrealā negaidot savas šīs zemes gaitas 24. oktobrī izbeidza bijušais karavīrs Voldemārs (Valdis) Ozoliņš Viņa dzīves gaitas sākās 1913. gada 1. jūlijā Dikļos, Valmieras apriņķī. Pēc pamatskolas beigšanas viņš iemācījās galdnieka amatu Valmierā, bet pēc obligātā karadienesta gaitām auto tanku pulkā Rīgā, palika virsdienestā par instruktoru 4. Valmieras kājnieku pulkā.

Ozoliņš karavīra pienākumus veica gan krievu okupācijas laikā, gan vācu cīnītājos. Leģionā viņš kalpoja līdz beigām un kā rotas virsseržants nonāca gūstā Putlosā un Beļģijā.

1947. gadā Ozoliņš devās uz Anglijas ogleraktuvēm un Anglijā arī apprecējās. 1952. g. abi ar sievu devās uz Montrealu, kur strādāja galdnieka darbu līdz pensijai. Aktīvi darbojās Pensionāru apvienībā un DV nodaļā.

Ozoliņu izvadīja prāv. A. Voitkus. Aizgājēju pārpelnoja. Izvadīšanā piedalījās kupls izvadītāju pulks. Pēdējos sveicienus DV, pensionāru un cīņasbiedru vārdā teica Agrumu Pēteris. Par aizgājēju sēro sieva Jadviga, daudzi draugi, pensionāri un DV nodaļa ar cīņubiedriem.

Agrumu Pēteris

Ak mosties, mosties, mana tauta,
Pie malas savus elkus liec!
Laiks uzklausīties Kristus balsi,
Nost to, kas tavu prātu jauc!
Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey B.C. V3T 5B7.

BAZNICAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JAŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, Mārupis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un treš dienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

22. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Dziedās draudzes vokālais ansamblis.

29. novembrī 1. adventa dievkalpojums un liturģiskā pusstunda.

6. decembrī pl. 11 2. adventa dievkalpojums.

12. decembrī pl. 19.30 Ziemsvētku ieskaņas koncerts.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 422-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

22. novembrī pl. 10 jaunāko jauniešu grupas sanāksme, pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu, dziedās draudzes koris, pl. 12.30 sidrabeniešu šanāksme.

29. novembrī pl. 15 pirmā adventa svētdiena. Garīgs mūzikas koncerts: „Tam Kungam jauna dziesma", piedalīsies jauniešu ansambļiem, koriem.

AUSTRUMU DRAUDZE

Mācītāja A. Celma adrese: 67 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

22. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. novembrī pl. 13 1. adventa dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont., M4B 3C6, tālr. 757-2736.

22. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15. Bibeles studiju - lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

22. novembrī — dievkalpojums nenotiks.

29. novembrī, pl. 16 dievkalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 109 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvica, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

22. novembrī pl. 16. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; koris, dziesmu lapiņas; pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi.

29. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase· pulkst. 11 1. adventa dievkalpojums. Pl. 12 dāmu komitejas Ziemsvētku tirdziņš.

6. decembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 2. adventa dievkalpojums.

13. decembrī pl. 11 svētdienas skola, jauniešu un draudzes dievkalpojums ar svecītēm, dziesmu lapiņas.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G8 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

22. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

29. novembrī pl. 11, 1. adventā, svētbrīdis un sadraudzības stunda draudzes namā. Dievkalpojumu vada stud. theol. Mārtiņš Irbe. Dziesmu lapiņas.

6. decembrī pl. 13,30, 2. adventā, dievkalpojums.

13. decembrī pl. 13,30, 3. adventā, dievkalpojums.

20. decembrī, 4. adventā, pl. 15 Ziemsvētku ieskaņu sarīkojums Ansgara baznīcā.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums.

27. decembrī pl. 13,30 dievkalpojums.

31. decembrī pl. 20 Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

22. novembrī pl. 14 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.

28. novembrī pl. 14 1. adventa dievkalpojums baznīcā — ģimeņu dievkalpojums.

6. decembrī pl. 14 garīgs koncerts Ziemsvētku ieskaņai baznīcā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 26. gadā gājumā katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM no Niagaras WILD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218 Latviešu misijas

PRIEKAVĒSTS
Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WILD raidītāja Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale Ont. tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley St., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ikdienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1 24 stundas. Tel. 889-3128.

†

Bernhards Belars

dzimis 1908. gada 20. oktobrī,

miris 1981. gada 23. oktobrī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā- 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī.
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis
41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1X9
Tel. 444-2447
Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534 0563
S. Vasarājs

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4x 1K5. Tel 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Alcan Building Products
Māju īpašniekiem!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to paliclina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju
△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARKĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)
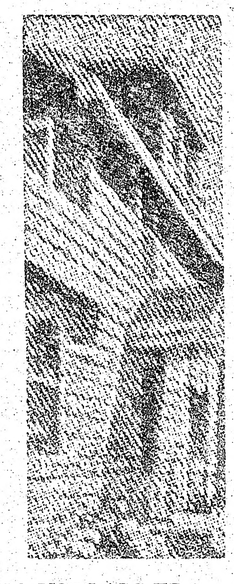
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *īpašnieks Artūrs Mime*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja picturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18, ceturtdienu vakaros līdz pl. 20 un sestdienās līdz pl. 17.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

VALUDE JEWELLERY LTD.
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
Zeltkalī
ALDONA KORMS UN
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd. Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Garīgās sadraudzības zīmē

Čikagas Sv. Lūkasa baznīcā svētdien, 11. oktobrī, Toronto Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa garīgais koncerts nav pietiekami raksturojams tikai ar vārdu koncerts. Tas drīzāk ir apzīmējams par vienreizēju notikumu — par garīgu atklāsmi nozīmīgai dvēseļu sadraudzībai.

Koncertu izkārtoja Čikagas latviešu draudžu Sadarbības komiteja, kas sastādās no 4 luterāņu un pa vienai katoļu un baptistu draudzei. Visi priekšdarbi tika veikti ciešā sadarbē visu draudžu starpā.

Labā gaumē sastādītā programma sākās ar A. Kalniņa kantāti Mūzikai (J. Kleinberga teksts) korim, soprāna solo un ērģelēm. Ērika Beitāne ar silti tembrēto soprānu un izlīdzināto balss plūdumu ar solo dziedājumiem iepriecinoši iederējās kā šinī, tā citās kantātēs.

Garīgo pārdzīvojumu izteiksmīgi padziļināja Jāņa Kalniņa Sv. Jāņa evaņģelija 14. nod. skandējums koŗa un ērģeļu izpildījumā. Komponista skaņdarbā tiešām īstenojās garīgās mūzikas mērķis, proti, Dieva valsts sludināšana un tās svinēšana.

Tam sekoja Haralda Berino kantāte Dvēseļu kalnā korim un soprāna solo ērģeļu pavadījumā (Zentas Liepas teksts).

Ar lielu tehnišku varēšanu smalkjūtīgā interpretējumā Anita Rundāne sniedza divus ērģeļu solo: J. Kalniņa Variācijas par Sv. Andreja korāli un L. Vernes Pirmās simfonijas finālu. Tāpat viņa ar smalki niansētiem pavadījumiem izveicīgi atbalstīja kori un solisti Ē. Beitāni.

Ar sekojošu E. Titcomba prasīgās koŗa dziesmas Dievs mūs tik ļoti mīlējis interpretāciju diriģents lieku reizi pierādīja savu iejutīgo meklējumu un lielisko sasniegumu rezultātus.

Pārliecinoši izskanēja Viktora Baštika izjustā, garīgā pārdzīvojumā rakstītā koŗa dziesma (103. psalms) Cik tālu rīti no vakariem.

Ar kāpinātu interesi klausītāji sekoja Arvīda Purva dziesmai Laiks (V. Dzemīša teksts) korim, klavierēm un ērģelēm ar autoru pie pults. Klavieru partiju labi veica mūsu čikagiete Sarmīte Aistara.

Programma beidzās ar Bruno Skultes kantāti Lūgšana (Leonīda Breikša teksts) soprānam, korim un ērģelēm. Ir grūti iedomāties cēlāku finālu jau tā kāpinātai klausītāju uzmanības saistīšanai un aizrautībai. Breikša teksts („Vārdi ir, kas latvju sirdī deg un kvēl un nenodziest"), Bruno Skultes smeldzošā mūzika, koŗa un soprānes izjustais dziedājums kā ar burvja spēku aizrāva klausītājus un tos iesaistīja šinī lūgšanā. Laikam nebija neviena klausītāja, kas ar miklām acīm un sirdsdedzi nelūgtos līdz ar kori par savu tautu.

Kad bija izskanējusi aizraujošā lūgšana, radītais svētsvinīgais noskaņojums šķita vēl ilgi plīvojam baznīcas velvēs un pavadām klausītājus mājās. Tie vēl ilgi saglabās dziļo reliģisko pārdzīvojumu un par to stāstīs citiem.

Ir jāpiebilst, ka Arvīds Purvs ne uz mirkli nezaudēja koncentrāciju, pasniedzot klausītājiem garīgo mūziku un tekstus pacilātā un apgarotā izteiksmē. Es nezinu, vai mums ir vēl kāds tik smalkjutīgs un augsti vērtējams garīgās mūzikas interprets.

Viena čekagiešu daļa kopā ar koristiem pulcējās Ciānas draudzes zālē uz pusdienām, lai pakavētos draudzīgās pārrunās un dalītos gūtajos garīgajos pārdzīvojumos. Šai sakarībā prāv. B. Baginskis uzrunāja koncerta devējus un izjustos vārdos tiem pateicās Sadarbības komitejas un visu klausītāju vārdā. Viņš pasvītroja, ka koncerts pilnam piepildīja čikagiešu ieceres un bagātināja tos divējādā veidā. Vispirms, izcilais sniegums sagādāja klausītājiem ne tikai aistētisku baudu, bet bija arī dižs Dieva valsts sludināšanas, celšanas un svinēšanas veikums. Otrkārt, koncerts ar aizkustinošo nobeiguma dziesmu palīdzēja mums, trimdas saimei, padziļināt savu latvisko identitāti. Breikša vārdi, Skultes mūzika un koristu izjustais izpildījums meta dzīvu tiltu pāri telpai uz dzimtenes krastu un mūs ar to saistīja nešķiramā vienībā.

Olģerts Cakars vēl pateicās diriģentam A. Purvam, ērģeļu meistarei A. Rundānei, solistei Ē. Beitānei, Sarmītei Aistarei un koristiem.

Diriģents A. Purvs labi izmantoja draudzīgo gaisotni, lai savā uzrunā pasvītrātu nepieciešamo visas tautas atbalstu garīgās mūzikas jaunradei. Tikai tādā sadarbē, kādā izpaudās šī koncerta izkārtojums, ir radīta auglīga zeme garīgās mūzikas jaunradei.

„Uz drīzu atkaluzstāšanos Čikagā," bija pēdējie atvadu vārdi.

Visiem par sniegumu — sirsnīgs paldies!

Lidija Venta-Dobrovolska

PATEICĪBA

Pateicamies visiem draugiem, Daugavas Vanagiem, DV goda sardzei, DV saimniecēm un mācītājam J. Cālītim par mūsu drauga

BERNHARDA BELĀRA

izvadīšanu.

Harijs Avots ar ģimeni.

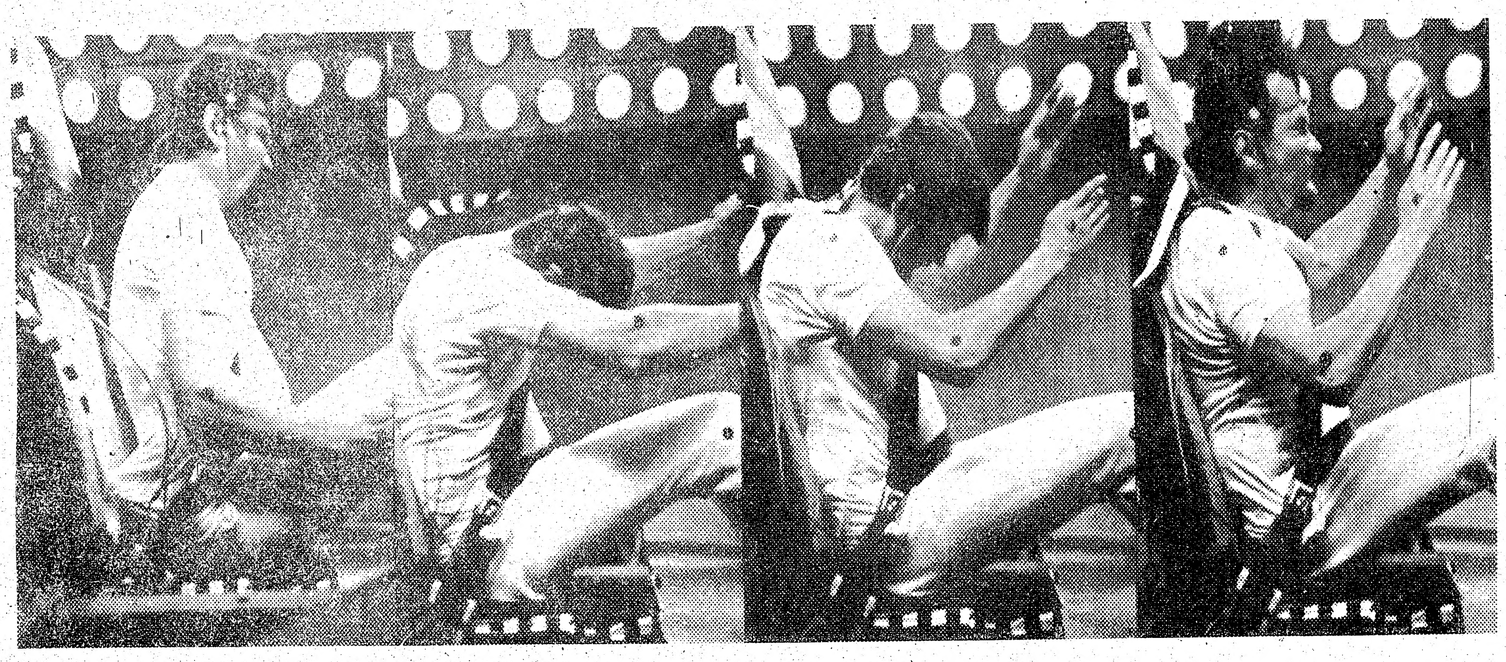

IESPRĀDZĒJIETIES

OTRAS IZDEVĪBAS JUMS VAR NEBŪT

Tiešā sadursmē, braucot ar 50 k ātrumu stundā (30 jūdzes stundā), var paiet tikai desmitdaļa sekundes, līdz automašīna pēkšņi un satriecoši apstājas.

Daudzi auto vadītāji ir tādos ieskatos, ka sadursmes gadījumā tie spēs sevi aizsargāt. Īstenībā pat lēni braucot sadursmes gadījumā cilvēks, kas nav aizsargāts ar jostu, var ietriekties mašīnas iekšējās sienās ar pāris tūkstoš mārciņu spēku.

Aplieciet savu sēdekļa jostu pareizi — pieguloši zemu pār gūžām; plecu josta jāvalkā pietiekami brīvi — atstājie vienu vai divas collas atstarpi starp krūtīm un jostu — īpaši īsos izbraucienos mājas tuvumā, kad notiek visbiežāk sadursmes.

Pieprasiet brošūru „What you should know about seat belts", rakstot: Ministry of Transportation and Communications, Public and Safety Information Branch, 1201 Wilson Avenue, Downsview, Ontario M3M 1J8

Iesprādzēšanās var nozīmēt starpību — vai nu pašam aiziet no negadījuma vietas, vai tikt aizvestam.

Ministry of Transportation and Communications

Ontario

James Snow, Minister

William Davis, Premier

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Aicinām visus kreditsabiedrības biedrus kopīgi atzīmēt Ziemsvētkus š.g. 19. decembrī no pl. 19.00 līdz 24.00 Latviešu Namā, 491 College ielā.

PĀRSTEIGUMA DĀVANAS;
1. DĀVANA $250.00
2. DĀVANA $100.00

DĀVANAS TIKS NOGULDĪTAS VINNĒTĀJA KONTĀ.

Tā kā piedalīties varēs tikai kreditsabiedrības biedri, jauniem biedriem būs iespēja iestāties kreditsabiedrībā sarīkojuma laikā.

Būs vīns, siers, kafija un piparkūkas, bārā varēs iegādāties arī citus atspirdzinājumus un pavadīt skaistu vakaru pie deju mūzikas.

VĒLATIES PAVADĪT ATVAĻINĀJUMU SAULAINĀ FLORIDĀ?

Par katru $100.00 bilances pieaugumu mēnesī, ilgtermiņa vai krāšanas (Savings) kontos, saņemsiet loterijas biļeti, kas dos iespēju vinnēt lidojumu divām personām uz vienu nedēļu Floridā.

VIETA:
Dayton pludmalē — Dolphin klubā

ATRAKCIJAS;
Pludmale, liels peldbaseins, karstas peldes, golfa un tenisa laukumi, kā arī lieliska makšķerēšana. Ceļojuma vinnestā ieskaitīta arī automašīna ar neierobežotu jūdžu skaitu. Walt Disney World atrodas apm. stundas braucienā no Dayton pludmales.

APMEŠANĀS:
Auksta gaisa vēdinātās telpās ar privātu vannas istabu, krāsu T.V. un iespēju pagatavot ēdienu.

IZLOZE NOTIKS 1982. GADA MARTĀ.

Kreditsabiedrības valdes locekļi, darbinieki un to piederīgie izlozē nevarēs piedalīties.

Ceļojumu atbalsta un kārtos:
HELLO WORLD TRAVEL LTD.
1843 AVENUE RD., TORONTO
ĪPAŠNIECE INESE GRODNIS C.T.C.
SADARBĪBĀ AR CARNIVALE HOLIDAYS.

Carnivale Holidays

SAVINGS — 18.00 %

LATVIEŠU NAMĀ
491 College St.
Tel. 922-2551

HAMILTONĀ
16 Queen St. N.
Tel. 527-4344

LATVIEŠU CENTRĀ
4 Credit Union Dr.
Tel. 751-8982

LONDONĀ
pārvaldnieks R. Bērziņš

Pārdomas par studiju centra celšanu

Man kā ALAs mūža biedram un atbalstītājam nesen piesūtīja aicinājumu ziedot studiju centra būvei Kalamazū.

ALAs valde un kongress, vadoties no saimnieciskiem un paidagoģiskiem apsvērumiem, nolēmuši būvēt studiju centru, lai studenti varētu dzīvot latviskā vidē.

Šinī sakarībā paredzēts no latviešu sabiedrības savākt vismaz 200,000 dol., bet laikraksti jau runā, ka nams izmaksāšot 300,000 dol.

Studentu vakari Tērbatā atnesuši pirmo tautas atmodu, un šis nams it kā atnestu otru.

Lai ziedotu naudu vairāk par vienu dolaru, būtu jāzina kaut kas tuvāk par būvējamo objektu. — Vai tur būs istabas dzīvošanai kā zēniem, tā meitenēm vienā koridorā, vai atsevišķos stāvos, vai visi dzīvos bez dzimuma atšķirībām? Vai paredzētas arī telpas klasēm, sarīkojumu zāles un ēst gatavošanas iespējas resp. virtuve? Kā ar auto novietošanu, jaunajiem bieži vien ir pašiem savi braucamie rati u.t.t.

Ne ALAs valde, ne kongresa delegāti, nav saviem pārstāvētiem biedriem ne prasījuši, nedz arī kaut ko tuvāk ziņojuši par nama būvi un savācamām naudas summām.

Par ALAs „saimnieciskiem apsvērumiem" var būt dažādās domās, bet es nekad par tiem neesmu varējis sevišķi sajūsmināties. Šoreiz studiju centra būve ir sevišķi „izcils" gadījums.

Runāt par studentu vakariem Tērbatā šeit ir pilnīgi nevietā, jo toreizējiem studentiem nevajadzēja sava nama, lai atnestu tautas atmodu.

Arī pēc Otrā pasaules kara studējot Vācijā, mēs, latviešu studenti, sapulcējāmies dažādās vietās uz pārrunām, padziedāšanu un citām sabiedriskām izdarībām.

Nu nams lielā steigā ir iesākts būvēt un laikam būs arī jānobeidz. Tikai var izrādīties, ka nams ir kā „Trojas zirgs" latviešu sabiedrībā. Tie paši cilvēki, kas ziedos nama būvei, parasti ziedoja arī citām latviskām izdarībām, piem., Gaŗezeram, Minsteres ģimnazijai u.c. Pēc pensionēšanās ziedotāju rindas kļūst retākas un ziedojumi mazāki, tā ka rodas šaubas, vai kādai no minētajām, daudz svarīgākām institūcijām beigās nevajadzēs likvidēties.

Ja nu gadījumā tas tā notiktu, tad es nebūtu pārsteigts, ja „Kultūras komiteja" Rīgā šī nama būvi apsveiks ar šampānieša glāzes tukšošanu un „Sarkanā karoga ordeņa" piešķiršanu nama būves iniciātoriem un propagandētājiem.

Bez 300,000 dol. nama būvei būs vajadzīga arī visa iekšējā iekārta — gultas, galdi, krēsli, varbūt virtuves iekārta u.t.t.

Apkurināšana, elektrība, novadsistēmas izdevumi, ūdens, telefons u.t.t., kā arī aptīrīšana un nama uzturēšana kārtībā būs jāsamaksā.

Ja nu ALAi 300,000 dol. izdosies savākt, tad šo naudu pēc pašreizējām procentu likmēm ieguldot bankā par 16 proc., varētu dabūt 48,000 dol. gadā kā tīru ienākumu. Arī šī summa jāpieskaita gadskārtējai nama uzturēšanas izmaksai.

Lai pašreizējiem 15 studentiem dabūtu virs galvas tā saucamo „latvisko" jumtu, tas ir ļoti dārgs un neizdevīgs saimniecisks darījums. Kas notiks ar latviešu studiju programmu, ja pieteiksies tikai 7 vai 8 studenti, ja minimālais studentu skaits ir paredzēts — 15 studenti?

Latviešu valodas studiju programmas pastāv arī pie universitātēm Toronto un Klīvlandē (Ohio) — vajadzīgi ir tikai studenti, ne nami. Vai nebūtu bijis izdevīgāk nodibināt prāvas individuālas stipendijas tiem studentiem, kas piedalītos latviešu valodas studiju programmās? Es tad ar prieku ziedotu, bet monstra nama būvei mana roka neceļas.

Pēc ALAs propagandas mācībspēki būšot ar universitātes un latviešu sabiedrības standartiem atbilstošu akadēmisko un latvisko zināšanu līmeni. Kāpēc nepiemin nekur, vai šie mācībspēki būs arī ar latviešu sabiedrības standartiem atbilstošu nacionālpolītisku nostāju?

Tie, kas atrod par iespējamu sadarboties ar internacionālā komūnisma pārstāvjiem vai kalpiem — tie nav piemēroti kā mūsu jaunatnes audzinātāji. Pirms kādiem gadiem, apciemojot Kalamazū vasaras kursu dažus seminārus, pārliecinājos, ka tur blakus kritikai par pēdējiem neatkarības gadiem un vecāko paaudzi, arī „sarkanās miglas" blāķi vēlās pār jauniešu neaizsargātām smadzenēm.

Apstākļi reti kad mainās uz labo pusi, bet cerēt jau var.

Agr. A. Danenbergs

Mūžībā aizgājis mūsu draugs

Jānis Ķiploks

dzimis 1905. g. 24. decembrī Latvijā,
miris 1981. g. 27. oktobrī Toronto.

**No kopā ietā ceļa,
No dienām senajām
Iet mīlestība līdzi
Zem zaļām velēnām.**

Mīļā piemiņā paturēs
Ernests Mellups, Liepiņu un Strēlnieku ģimenes.

A. Sedasdēls

ES ATCEROS...

(turpinājums)

Ar to Kalnājs uzsvēra latviešu karavīra izturību un pielāgošanās stāvoklim, kas kopumā atnesa uzvaru kaujas laukā un brīvību tautai un zemei.

Bet nu viss tas gulēja sasists lauskās. Dziļa posta nakts gūlās pāri Mierlaukiem un visai latvju zemei, no kuras nu daudzi tūkstoši sirga svešajās mājās, cerēdami ieraudzīt zvaigzni, kas tiem gaismotu ceļu atpakaļ uz īstajām mājām.

Laika straume aizšūpojusi gadus, tajos neuzraušoties nekādam gaišumam. Nu jau arī Kalnājs bija izkalpojis atpūtu, un tā kopīgi aizvadīto dienu laiks kļuva lielāks. Un tomēr viņa nodomos dzima un šūpojās cerības — starp varbūtībām un iedomātu īstenību.

Tad sāka bangot tumšas vēstis no dzimtās puses — no viņa Mierlaukiem. Tie bija ieputināti sarkanā miglā, pārvērtušies un zaudējuši savu skaistumu un augšanas spēku. Noplicinātas ēkas, sapostīts dārzs. Sazēluši un vāji kopti tīrumi gulēja iekļauti nolaidības un kūtruma sistēmā, kas tik raksturīga austrumu nelgām, šiem nesekmīgiem jaunās pasaules cēlājiem.

Būs jau aizauguši arī mani zivju dīķi — sprieda bijušais saimnieks. Tie viņam bija ienesuši jūtamu ārtavu, kas sapratīgi tika ieguldīta Mierlauku labklājībā.

Viņš bija iemīļojis šīs apaļās sudraba acis, kas ik rītus ielūkojās māju logos, it kā pieceļot darba saimi dienas cēlienam. Ūdeņiem piederēja daļa viņa sirds, un to Kalnājs nevarēja apslāpēt, arī dzīvojot svešajās mājās.

Mēs uzmeklējām šīs dzīvās straumes, lai pabūtu kopā ar to pašu sauli, zāles zaļumu un vēju elpu, kurā bija izauguši Mierlauki. Ar tāli sadzirdamu uzslavu novadā.

Hemloka ezers nokļuva mūsu alku krustugunīs. Slaidi izstiepts tas gūlās mežiem apaugušos krastos, ar dzidriem kalna strautu un nokrišņu ūdeņiem. Kalnājs alka saskarsmes ar tiem. Varbūt viņš meklēja līdzības saviem mazajiem ūdeņiem Mierlaukos? Viņš pats bija izracis šīs zivju tvertnes, uzpildījis ar sniega strautiem un ieviesis zāles no tuvējā Spārnes ezera, pa kuram nu šaudījās un vizēja sudrabaina dzīvība.

Bagāts ar to bija arī Hemloks. Pavasaŗa paliem saplokot, augšup no gultnes stiedza ūdens zāļu vārgie dzinumi, foreles meta augstu loku, tad ar veiklu ātrumu atkal ienirdamas dziļumā.

Ceļā uz svešo ezeru Kalnājs ar savām arāja acīm un jutoņu vēroja, kā kūp uzartie tīrumi, tāpat kā paša zemē. Kad tā mazliet apžuvusi silta un maiga iekļaujas saujā, tā ir gataya sējai — viņš atcerējās. Dažreiz pametām zvejas auklas krastā, lai pasirotu gar tīrumu ežām un izjustu spirgto un dziļo zemes elpu.

Savādību uzrausa svešais ezers. Tā krastos blenza dažādas brīdinājuma zīmes: aizliegti ugunskuri, uzsvērtas īpašnieka tiesības un beidzot zināmās ezera joslās vasarā nedrīkstēja atļauties veldzei.

Bet īstenība izrādījās citāda. Ezera mežu joslas vakaru pusē slējās vairākas sarkanu ķieģeļu celtnes. Ar augstiem logiem, vīnogulāju platībām, plašu augļu dārzu, zālainiem laukumiem un baltu smilti nokaisītām kājtaciņām. Katoļu priesteŗu sagatavošanas skola ar klosteri. Audzēkņi tērpušies melnos, uzpletņiem līdzīgos svārkos, platu krāsainu lenti ap vidu. Pārdomu pastaigās viņi nokāpa lejā līdz ezeram, bet nekad tie neredzēja brīdinājumu zīmes ezera krastos: izģērbās, rūpīgi sarotītus nolika zālē savus melnos tērpus un metās ezerā... Nedz es, nedz Kalnājs nekad netikām dzirdējuši, ka viņu soli kāds uzskatītu par aizliedzamu. Vai tā bija kāda nerakstīta priekšrocība tiem, kas gatavojas cilvēka dvēseles kopšanai?

Siltā jūnija rītā ar Kalnāju iestiepām auklas ezerā, lai izvilinātu kādu foreli. Saule vēl peldēja miglā, lēni nomainot nakts tumsu, kas lipa ap ezera krastiem un aizķērās koku vainagos. Arī putni ar savām skopajām balsīm nebija modušies. Tikai vientuļš sīlis, nedroši iekliedzies, pārlaidās ezeram, it kā klupdams un atkal pacilājies savā lidojumā. Nedzirdēja to balsu tūkstošus, kas līdz ar saules kāpienu cēlās dzimtenes mežos.

Brīdi vērojuši savas izsalkušās aukļas, pamanām uz ezera vidu tumšu kustīgu punktu, kas lēni virzās uz krasta pusi. Aizmirsuši savas zvejnieka alkas, vērojam savādo peldētāju: tas taču nevar būt no katoļu klosteŗa, pie tam tik agrā rīta stundā, kad visi vēl saldā miegā?

Bet drīz vien atskārstam pārdrošnieku, kas no viņējā krasta lūko pārpeldēt ezeru. Saule jau izkāpusi no miglas: tās rīta staros rotājas majestātiska stirnu buka galva. Pielaižam peldētāju labi tuvu un tad ar skanīgu iesaucienu to apstādinām. Uz brīdi it kā sastindzis, peldētājs slaidu loku pagriežas pretējā virzienā un, stalti izslējis galvu, lēni un nesteigdamies izzūd redzes lokam.

Vai pārmest mežu karalim, kas, neprazdams lasīt aizliegumu zīmes, pārgalvīgi meties ūdeņos, varbūt ne prieka dēļ, bet lai izbēgtu kādiem draudiem vai nejaušībai otrā krastā?

(Turpinājums sekos.)

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ TORONTO VĒL DABŪJAMA

TEODORA SĪĻA grāmata

PAR BRĪVO LATVIJU DOMĀJOT

Grāmata 1980. g. lielā pieprasījuma dēļ iznāca divos izdevumos un vairs ir dabūjama tikai dažās grāmatnīcās. Kanadā vienīgi DV grāmatnīcā.

Saturā kopsakarīgas apceres: Latvijas pasludināšana un brīvās Latvijas paaudze; Mūsu vēsturiskās nelaimes un kļūdas; Jaunstrāvnieku kaitīgā ietekme; Neapdomība 1905. g. revolūcijā; Komūnistu izraisītā strēlnieku traģēdija; Vai no vēstures esam mācījušies? ; Pakalpiņu „progresīvais" slānis; Vai nīdīsim krievus kā tautu? ; Piemēri kā kultūrsakarnieki „strādā"; Divreizdivi nometne; Kas notiek mūsu centrālajās organizācijās? ; Sociāldemokratu LNAF Programma; Par kādu Latviju cīnās sociāldemokrati? ; Jaunatnes audzināšanas problēmas: Brīvās Latvijas jaunatne; Kārlis Ulmanis un „sīkie gariņi"; Jāveido nacionālpolītiska partija.

Visi šie jautājumi, kas pašlaik trimdas dzīvē ir ļoti aktuāli, grāmatā ir drosmīgi un dziļi izgaismoti.

GRĀMATAS CENA 6 DOL.
GRĀMATAS IZDEVĒJS — A. PURIŅŠ, SANFRANCISKO.

Koŗus un tautas deju kopas, arī atsevišķus dziedātājus un dejotājus, kam, adresi nezinot, nebūtu piesūtīts aicinājums piedalīties 1983. gadā 7. Vispārējos dziesmu svētkos Milvokos, ASV, lūdzam pieteikties pie:

J. Klaustiņa, 1810 N. 48th St., Milwaukee, WI 53208, USA (dziedātājiem), vai I. Rudzītes (Mrs.), 1340 Lous Ave., Brookfield, WI 53005 USA (dejotājiem).

Viking Foods & Imports

133 Laird Drive, Toronto M4G 3V5

425-0450

* *Žāvēts tītars, šķiņķis, lasis, zivs (white fish)*
* *Somu Baltijas jūras šprotes, Baltijas jūras siļķes*
* *Skandinavu delikateses un konservi*
* *Eiropiešu siers*
* *Eiropiešu cepumi*
* *Islandes siļķes un fileji*

MĒS NOŽĀVĒJAM JŪSU ATVESTO GAĻU.

DARBA STUNDAS: no pirmdienas — ceturtdienai no pl. 8 — 18
piektdienās no pl. 8 — 19, sestdienās no pl. 8 — 16.

DŪNU SEGAS

Pērciet tieši no rūpnīcas dūnu segas, gultas, spilvenus un palagus. Spilvenu pārvalki. Labo, pārveido, gatavo pēc mēra.

MASTER DOWN PRODUCTS

4544 Dufferin St., Unit 25, Downsview, Ont. (dienvidos no Finch). Tel. (416) 638-2255.
un otrs veikals
2311 Bloor St. W. (rietumos no Runnymede). Tel. (416) 763-7326.

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT

376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Eduarda Freimaņa romāns

TICĪBA

ir nopietns darbs, kas interesēs lasītājus ar labu literāru gaumi.

Grāmata pasūtināma:

A. Augstums, 1621 South 17th Street, Lincoln, Nebraska, USA 68502

CENA $ 8.00.

GADSKĀRTĒJĀ

SKATE — TIRDZIŅŠ

14. novembrī, 15. novembrī un 21. novembrī, kā arī 22. novembrī, no pl. 10 rītā līdz 5. vakarā
Hwy 81 — starp St. David un Queenston
tālrunis (416) 262-4944
VELTA VILSONS — audumi
FRANK un IEVA MICAK — keramika

47. (turpinājums)

Pamela bija kā ūdenī iekritusi. Arī latviešu sarīkojumos viņa vairs neparādījās, ziņojumos avīzēs par dažādām jauniešu noziedzībām viņas vārds nebija lasāms. Linards vakaros sāka apmeklēt restorānus un klubus, vai Pamelu tur neieraudzīs. Taču šādi bēguļi nebija tie ļaudis, kas spētu tērēties dārgajās dzertuvēs. Tie nolīda savā barā kaut kur malā un dzīvoja savu dzīvi. Linards sāka izstaigāt Pestīšanas armijas patversmes un YMCAs pārnakšņošanas vietas. Arī tur Pamelas neizdevās atrast. Pamela nebija tāda rakstura, lai apmierinātos ar vienkāršu paklaiņošanu pa lētajām pārnakšņošanas vietām. Viņa tiecās pēc lielākām dēkām, un ja ko ieņēma galvā, no tā neatkāpās. Tik daudz Linards viņu pazina. Vai viņa nebija kaut ko minējusi par ķīniešu seksu?

Linards sāka vairāk novērot Dr. Tin-Čangu. Viņš zināja, ka Čangs bija vecpuisis. Tam varēja būt vismaz savi četrdesmit gadi, varbūt pat vairāk. Pie šīs tautības cilvēkiem vecums bija grūti nosakāms. Augumā Čangs nebija daudz lielāks par Pamelu, arī miesās visai sažuvis un kalsns. Viņu no mugurpuses uzlūkojot, varēja domāt — jauneklis, arī gaita bija kā jauneklim.

Kad Linards uzmanīgi iejautājās par Pamelu, Čangs likās izbrīnījies:

„Jūs ar viņu strādājāt kopā, kā lai es zinātu, kur viņa tagad atrodas?"

Dr. Tin-Čangs nopētīja kollēgu caur savu aceņu apaļajiem stikliem, kuŗus uz viņa sejai pieplakušā deguna turēja tikai spožas zelta stīdziņas, aizliektas aiz abām ausīm, kas bija mazliet atkārušās. Viņam bija tipiska savas rases intellektuāļa seja, rūpīgi kopta, bez noskūtās bārdas rugāju zilganuma uz zoda, kāds parasti vērojams labi nobriedušiem potenciāliem vīriešiem. Čangs bija noslēpumains, no privātām sarunām atturīgs, vispār kluss un ļoti formāls. No viņa vispār nebija nekas uzzināms.

Dr. Tin-Čangam bija arī savs privāts kabinets kādā pilsētas medicīniskajā centrā. Tur strādāja arī vairāki citi ārsti. Apakšējā stāvā bija liela aptieka, laboratorija, rentgena un citi kabineti. Ja šinī ēkā kāds ienāca, tad citur nebija nemaz jāiet — vai nu atkal tieši uz mājām, vai slimnīcu. Arī Dr. Linardo Pastalnieks šinī celtnē vēlāk bija noīrējis sev kabinetu, stāvu zemāk nekā Dr. Tin-Čangam. Vestibilā uz lielās tāfeles blakus palmai bija lasāmi vairāku ārstu vārdi, arī advokātu un citu profesiju. Starp tiem nu bija arī Linarda vārds: „Linardo Pastello, M. D., General and Internal Medicine". Tāds pats uzraksts atradās arī uz viņa kabineta durvīm gaŗajā nama gaitenī, tieši pretim celtnim, nama deviņpadsmitajā stāvā.

Pašam savas māsas un sekretāres Linardam sākumā vēl nebija. Slimnieku pieņemšanas istabā pie lodziņa aiz stikliem sēdēja pavecāka dāma, kuŗa ieradās uz pāris stundām vakaros, jo pirmajā laikā pacientu bija maz. Ar visu viņa eksotisko vārdu pa visu nedēļu ieradās tikai daži slimnieki no latīņtautām, galvenokārt italieši un portugaļi. Linards jau sāka šaubīties, vai vispār viņam bija vērts lauzīties italiešu valodā. Taču bija cerības, ka ar laiku slimnieku skaits pavairosies. Arī pašu latviešu sākumā vēl bija maz. Ārsti nedrīkstēja publiski reklāmēties, vienīgi paziņot savu adresi. Linards nodeva latviešu Trimdas Balsij sludinājumu ar savu vārdu un adresi, pie eksotiskā Linardo Pastello vēl piezīmēdams — latvietis. Nu sāka ierasties arī daži latvieši.

Linards atcerējās savas garīdznieka dienas draudzē. Tur bija noteikti ienākumi, mācītāja alga un ienākumi par amāta darbiem — iesvētības, kristības, kāzas, bēres. Arī sabiedriskais stāvoklis pašu tautiešu vidū bija gluži citāds, kamēr tāds Linardo Pastello nogrima kā vērdiņš lielajā profesionāļu jūrā. Draudze savu ganu lutināja un cienīja, ārstam sava popularitāte bija pašam jāiegūst, tāpat kā stabilie ienākumi, sākumā vismaz tik daudz, lai segtu kabineta uzturēšanu.

32

Dr. Linardo Pastello atminējās jauko paradumu, kad komerciālu, sabiedrisku vai citu kādu pasākumu atklāja ar runām un dažādām svinīgām izdarībām. Viņam likās, ka šādas par iesvētībām nodēvētas izdarības iederētos arī viņa jaunā kabineta atvēršanas gadījumā. Mācītājs Arnolds Tauriņš domāja, ka viņš varētu iesvētības izdarīt pēc visām sava amata pilnvarām, bet Linards viņu atrunāja. Iebaudīs glāzi vīna un draudzīgi aprunāsies. Ja visur iejauks mācītāju, tas varētu tikai mazināt viņa amata svarīgumu. Ja izlaiž pārāk daudz mantas, tā zaudē savu vērtību, ja izšķērdīgi piešķir goda diplomus, bronzas, sudraba un zelta nozīmes un medaļas, tie nopelnus neizceļ, bet nonivelē. Tad jau beigās mācītāju sāks aicināt arī, pārvadājoties jaunā dzīvoklī. Juris Spogulis piedāvājās ārsta kabinetu iesvētīt pēc vecajām dievtuŗu paražām, bet nebija par tām īsti drošs. Viņš Linarda tēvam Jānim Pastalniekam gan bija pielaulājis izdarīgo atraitni Lūciju Vāveri, bet kas tagad nezina, ka Lūcija aizbēgusi uz Floridu un Pastalnieks kļuvis vientulis kā bijis! Ja nu Spogulis atkal kļūdītos, Linardam būtu nodarīts tikai posts un pašam kauns.

Jaunajā kabinetā bija sapulcējušies kādi pārdesmit viesi. Mācītājs Arnolds Tauriņš ar kundzi Elizabeti bija ieradies bez kādiem amata pienākumiem. Stāvu zemāk no sava kabineta bija nokāpis arī Dr. Tin-Čangs, lai apsveiktu kollēgu ar savas prakses uzsākšanu un nodibinātu labas kaimiņu attieksmes. Viņš ar Dr. Pastello slimnīcā bija kopīgi nostrādājis jau veselu gadu, bet visu laiku pret viņu bija ieturējis tikai vēsas darba attieksmes. Dr. Tin-Čangs padusē bija iespiedis cilvēka galvaskausu un to pasniedza savam kollēgam sālsmaizes vietā. Šī dāvana nu kā baigs nāves liecinieks bija nolikta jaunajā kabinetā starp puķu vāzēm un vīna pudelēm.

Augstceltnēs komerciālām vajadzībām telpas nebija plašas, lai vairāk tur varētu iespiest dažādo biroju un kabinetu, kas maksāja brangu īri. Tā arī Dr. Pastello kabineta vajadzībām bija tikai trīs pašauras istabas, lielākā priekšistaba slimnieku uzgaidīšanai un pārējās divas konsultācijai. Viesi tāpat pastāvēja kājās, aprunājās un iebaudīja vīnu, nogaršodami arī no lielā kliņģeŗa, ko bija izcepusi Mirdza Priedule, neskopodamās ar rozīnēm un mandelēm, vēl biezu kārtu uzbērdama pūdeŗcukura.

Abi dziednieki bija atšķirušies no pārējiem viesiem, kas jau labu laiku bija sākuši cilāt pudeles ar augstākiem gradiem un konsultācijas istabā pārrunāja savas prakses jautājumus. Viņi dzērienu glāzes bija nolikuši pie savām kājām uz grīdas un sēdēja uz zemās tachtas, kas domāta slimnieku izmeklēšanai. Dr. Čangs ar saviem piedzīvojumiem un atziņām labprāt dalījās ar Pastello, pa laikam paslavēdams arī ķīniešu ēdienus, kā čov mein un čap suī. Linards no savas puses varēja nosaukt skābos kāpostus un vārītos pelēkos zirņus ar cūkas ausi. Čangs nejaukā grimasē savilka seju un ātri noliecās pēc sava dzēriena glāzes. Viņi par ēdieniem vairs nerunāja.

„Kā jums veicas ar slimnieku vizītēm, izsludinātās stundās paspējat visus pieņemt?" Čangs interesējās. Tā varēja būt arī ironizēšana.

„Nav jau ilgi, kopš praktizēju, tikai dažas nedēļas," Pastello kā atvainodamies atbildēja.

„Ja es kā vecāks kollēga drīkstu jums dot kādu labu padomu, tad rūpējieties, lai jūsu pacientu uzgaidāmā istabā sēdētu tik slimnieku, cik jums tur ir krēslu. Tas cels jūsu popularitāti. Domāju, ka tā arī jums būs vajadzīga, sevišķi praktizēšanu uzsākot," Čangs teica. Viņš likās nopietns. „Nekas nav tik nepatīkams kā daudz tukšu krēslu."

„Pateicos! Vai cienītais kollēga nevēlētos paskaidrot, kā tas būtu izdarāms?" Pastello juta, ka viņš piesarkst.

(Turpinājums sekos.)

Sv. Andreja baznīcai 30 gadi

4. novembrī pagāja 30 gadi, kopš iesvētīja lielo un krāšņo dievnamu Sv. Andreja baznīcu. Jau aizlaikus ļaužu straume — latvieši un igauņi piepilda plašo dievnamu. Uz altāŗa abām draudzēm kanadiešu dāmu dāvināti svečuŗi un zelta krusts. Turpat mūsu konsula R. Braisona lielisks baltu krizantēmu grozs.

Sv. Andreja baznīca Toronto

Pazemīgi, klusi un skumji iedūcas ērģeles „Tec saulīte tecēdama". Skaņas it kā ar maigu mātes glāstu noglāsta līdz tam laikam vēl pasvešās velves, bet nu tās latviskās, mīļās tautasdziesmas noglāstītas, kļūst kā latviešu debesis. Procesijā nāk garīdznieki — kanadiešu, latviešu igauņu. Tad, ērģelnieka Jāņa Norviļa spēcīgās, mūzikālās rokas raisītas, ērģeles paceļ svinīgi noskaņotos baznīcēnus varenā J. S. Bacha Fantazijā un Fūgā, kam seko ērģelnieka paša komponētā himna — Svēts mantojums. Trijās mēlēs kopēji dziedot, skan „Teici to Kungu, to godības ķēniņu svētu" un „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils". Koncertā dzied igauņu vīru koris, un Ērikas Freimanes vadībā Dainas jauktais koris dzied A. Jurjāna kantāti „Tēvijai", piedaloties Ksēnijai Brantei. Šīs skaņas klausoties un atceroties citus noskaņojumus šīs pašas mūzikas pavadījumā dzimtenē, daudziem baznīcēniem pār vaigiem rit asaras... „Arī tās ir lūgšanas par dzimteni," savā runā saka archibīskapa T. Grīnberga pārstāvis prāvests A. Skrodelis, dedzīgā runā liekot pie sirds palikt uzticīgiem Dievam un Latvijai.

I. J.

Izīrējama istaba ar virtuves lietošanu ļoti labas satiksmes tuvumā, Gerrard un Woodbine rajonā. Vēlams pensionārs. Tel. 691-3980.

Atsakās no padomju pavalstniecības . . .

Dviņu brāļi Oskars un Viesturs Kaminski (18 g.v.) okupētajā Latvijā iesnieguši valdības iestādēm atteikšanos no PSRS pavalstniecības.

Nesen lasījām laikrakstā par Lolitu Velmeri, kas, apciemojot savu tēvu ASV, palika pie tā uz pastāvīgu dzīvi. ASV uz radniecības pamata devušas iebraukšanas atļaujas arī viņas pārējiem ģimenes locekļiem no Latvijas. Tā kā pagājis jau otrs gads, kopš varmācīgi tiek liegtas šīs ģimenes elementārās cilvēka tiesības izbraukt no PSRS, Velmeres abi dēli (18 g.v.) — Oskars un Viesturs Kaminski, iesnieguši PSRS Augstākai Padomei prasību atbrīvot viņus no padomju pavalstniecības, balstoties uz PSRS parakstītajiem starptautiskajiem nolīgumiem, gan arī uz PSRS konstitūciju, kas pēdējā variantā vēl arvien solās atzīt cilvēka tiesības un cītīgi ievērot visus PSRS parakstītos starptautiskos nolīgumus. Brāļi Kaminski vēlas visu šo solījumu piepildījumu dzīvē, bet divu gadu laikā viņi saņēmuši tikai nicinājumu, izsmieklu un draudus no padomju iestādēm, kas kārto izbraukšanas jautājumu. Šādos apstākļos abi jaunieši izšķīrušies atteikties no PSRS pavalstniecības, kas negarantē un nepilda saviem pilsoņiem uz papīra solītās cilvēka viselementārākās tiesības.

Sakarā ar to, ka padomju iestādes jau divus gadus liedz izbraukšanas atļaujas L. Velmeres ģimenes piederīgajiem Latvijā, viņas vecākie dēli — Oskars un Viesturs Kaminski iesnieguši PSRS Augstākai Padomei prasību atbrīvot viņus no padomju pavalstniecības. Padomju varas iestādes Latvijā negrib atļaut izbraukt diviem potenciāliem Afganistānas noziedzīgā kara upuriem, tādēļ arī šo pārdomu virsrakstā ir likts jautājums — Vai Pad. savienībai pietrūks divu jauniešu dzīvības (2 x 55 kg), ja Oskars un Viesturs saņems izbraukšanas atļauju pie savas mātes Amerikā?

Iepriekšējos laikraksta numuros lasījām par L. Velmeri — asistenti profesori no Latvijas, kas izvēlējās palikt pie sava tēva ASV un gaida atbraucam pārējos ģimenes locekļus. Izrādās, ka padomju iestādes ar vanaga alkatību sarga katru ,,dzīvsvara kilogramu'', kas varētu noderēt armijai! Pagājuši jau divi gadi, kopš bērniem tiek liegta atļauja izbraukt pie mātes. Vecākie dēli sasnieguši 18 gadus. Intensīvas bruņošanās dēļ nu jau ilgus gadus kopš PSRS, bez iepriekšējām debatēm vai informācijas, iesaukšanas vecumu PSRS kara dienestā pārmainījušas uz agrāku vecumu — 18 gadiem iepriekšējo 19 gadu vietā, kā arī pagarinājušas dienesta laiku par vienu gadu. Iesaukšanas laiks alkatīgās bruņošanās dēļ tagad noteikts divas reizes gadā!

Un tā nu iznāk, ka šiem padsmitniekiem — Oskaram un Viesturam, jāziedo savas dzīvības imperiālistiskas valsts alkatīgajiem mērķiem, kaut arī neviens Pad. savienībā nav iebrucis un netaisās iebrukt. Atbildi uz šo jautājumu varētu dot jaunā PSRS konstitūcija, kas par Pad. savienības ārpolitikas pirmo pienākumu un uzdevumu deklarē ,,nodrošināt starptautisko stāvokli, izdevīgu komūnisma uzcelšanai Pad. savienībā, un pasaules sociālisma poziciju nostiprināšanu, atbalstot tautu nacionālās atbrīvošanās cīņu un novēršot agresijas kaŗus'' (tātad — PSRS izraisītie kaŗi ir ,,mierīgi un neagresīvi''!), ,,panākot universālu, pilnīgu atbruņošanos'' (28. pants).

Lai atbruņojas visas valstis, tikai ne ,,mieru mīlošā PSRS'', jo, lūk, tai šī uzdevuma dēļ ir jābūt militāri stiprai un varenai. Divus pantus tālāk konstitūcija deklarē, ka ,,padomju tautas mierīgais darbs nodrošinās militāro varenību un apbruņos, apgādās armiju ar visu nepieciešamo'' . . . Taču, kā lai šie padsmitnieki izaug līdz spējām panest smagos padomju armijas ,,kirzas'' zābakus — par to PSRS konstitūcija pavēl rūpēties vecākiem pašiem — ,,bērni jāaudzina par derīgiem valsts vajadzībām''. Par to, vai tas ir iespējams gluži vienkārši pārtikas produktu trūkuma dēļ, likuma izdevēji nerūpējas, bet ,,rokas mazgājot nevainībā'', izsludina konstitūcijas pantu, ka ,,katram pilsoņim jārūpējas par PSRS varenību un prestižu''.

Šīs jaunās PSRS konstitūcijas izdevējiem ir taisnība — tāda konstitūcija vēl nav bijusi! Tā ir īsta ,,paraugkonstitūcija'' visai pasaulei un ieies vēsturē kā labākais paraugs pilsoņu un veselu tautu apspiešanai.

Kā var pavēlēt celt valsts prestižu tam, kam šai valstī jāpacieš uzspiestas pārtikas, patēriņa preču trūkums, dažādas grūtības un pat brīvas pārvietošanās aizliegums? Aizliegums izbraukt visspēcīgāk raksturo šo valsti kā necilvēcīgu, un to var pielīdzināt tikai dzimtniecībai, verdzībai vai pat cietumam. Ievietošana īstā apcietinājumā būtu pielīdzināma tikai ,,stingrākam režīmam'' un grūtībām padomju brīvē, pie tam šeit atkristu ,,pašapkalpošanās'' trūcīgo uzturvielu sagādei ikdienā.

Kā var pavēlēt šiem diviem jauniešiem pievienoties Pad. savienības varenības stiprināšanā un prestiža celšanā, ja viņiem tiek liegtas tiesības izbraukt pie mātes? Vai Pad. savienība saskata kādu iespēju sadarbībai starp necilvēcību un cilvēcību?

Oskars un Viesturs atteikušies no ,,cildinošā PSRS pilsoņa'' nosaukuma cilvēcības vārdā, un līdz ar to šie jaunieši uzņēmušies cīņu pret necilvēcību. Arī mūsu pienākums brīvajā pasaulē uzliek pienākumu atbalstīt patiesību un visus tos, kas tiek vajāti, apspiesti un nicināti cilvēcīgu ideālu dēļ nebrīvajā dzimtenē. Atcerēsimies Oskaru un Viesturu Kaminskus Rīgā! Viņu adrese: Tallinas ielā 61 - 6, Rīga - 9, Latvija USSR.

(OL)

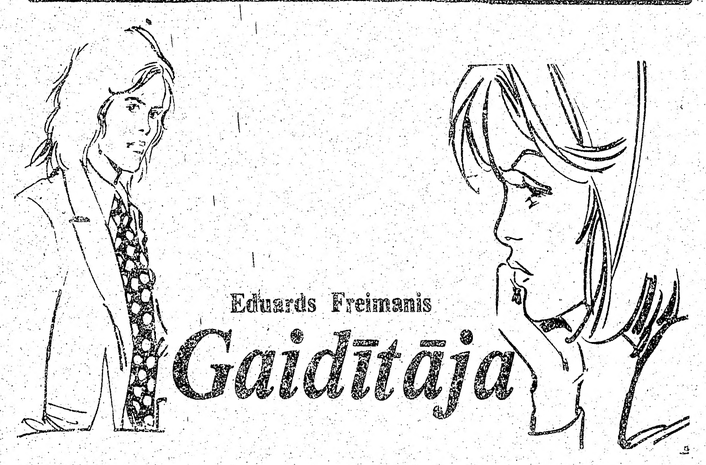

Eduards Freimanis

Gaidītāja

(Nobeigums.)

Ziemas svētkos Reija aizsūtīja sveicienus Jumim Laurim un viņa kundzei. Atbilde nepienāca. Tātad Jumja dzīvē pārmaiņu nebija. Nekas — viņa pagaidīs atkal gadu, divus vai trīs. Gaidīs līdz mūža beigām un gaidīs aizkapa dzīvē. Jā, pēdējā laikā viņa bija kļuvusi patiesi dievticīga, kā parasti cilvēki, kam dzīve noskaudusi laimi. Un ticot Dievam, nevar neticēt aizkapa dzīvei, uz ko balstās reliģija.

Atkal pienāca Ziemas svētki, un atkal Reija sūtīja kartīti. Šoreiz pienāca atbilde: Jumis brauks ciemos. Viņš vairs nedzīvoja maiznieka mājā kopā ar Aivu. Dūšīgais maiznieks bija dūšīgi iejaucies jauno ģimenes dzīvē un to izpostījis. Arī Aiva bija kļuvusi valdonīga tūlīt pēc kāzām. Sievu Jumis būtu pacietis, bet veco Ducmani beidzot pasūtījis uz elli. Tas vecim bija par daudz, un viņš znotu padzinis.

Reijas paredzējums bija piepildījies. Viņai laikam vajadzēja just Jumim līdz viņa nedienā, bet Reija palēcās gaisā aiz prieka. Viņas puisis bija brīvs! Nu bija jāsteidz rakstīt vēstuli. Lai viņš brauc pie viņas tūlīt! Viņa gaidīs nepacietīgi! Kur Jumis tagad dzīvoja? Vai viņam varēja piezvanīt?

Šo vēstuli Jumis, protams, nesaņēma, jo Ducmaņi to nepārsūtīja uz bijušā znota jauno adresi, bet uzplēsa, izlasīja un iznīcināja. Bet atbildes vietā Jumis atbrauca pats. Viņa mierīgajās acīs bija iedegusies uguns.

,,Tu esi gaidījusi, līdz no zēna izaugu par vīru, līdz dzīve mani pārbaudījusi un padarījusi redzīgu,'' viņš sacīja, aplikdams rokas viņas sīkajam augumam. Reija nodrebēja.

,,Vai esmu tevi beidzot sagaidījusi?''

,,Jā,'' viņš atbildēja.

Ontario

Sevišķu uzdevumu komisija, kuŗas uzdevums ir noskaidrot rasu dažādību problēmas valdības sludinājumos un ziņu dienestā, aicina ieinteresētos individus un grupas nākt talkā ar iesniegumiem, kā vislabāk varētu atspoguļot šo Ontario iedzīvotāju rasu dažādību valdības sludinājumos, kā arī skaņu un uzskatāmības sakaru novadā.

Ieteikumus apsvērs pieminētā komisija, lai veidotu Ontario valdības polītiskās vadlīnijas šajā jautājumā.

Rakstveida iesniegumi līdz 1982. gada 8. janvārim jānosūta:

The Task Force on the Portrayal of
Racial Diversity in Government
Advertising and Communications
The Cabinet Office, Room 369
Parliament Buildings
Queen's Park
Toronto, Ontario
M7A 1A1

Douglas Ewart
Chairman

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš

5. decembrī no pl. 10 — 17 un
6. decembrī no pl. 10 — 14 DV namā,
DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto

* ROTAS
* LATVISKI AUDUMI
* KERAMIKA
* ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI
* DZINTARI
* KOKA IZSTRĀDĀJUMI
* GLEZNAS
* GRĀMATAS
* SKAŅU PLATES
* PIPARKŪKAS no pašu ceptuvēm
* KAFIJA
* MEDUS
* PUTRAIMI
* GARŠĪGAS PUSDIENAS
* BAZĀRS
* DV KLUBS jūsu rīcībā

Laipni ielūdz RĪCĪBAS KOMITEJA.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes

Ir atkal pienākusi mūsu sāpju un cerību diena — 18. novembris, Latvijas neatkarības izcīnīšanas svētki. Nu jau kuro reizi pēc skaita, kopš esam izmētāti pa visu pasauli. Bet vēl arvienu šajā dienā ar nemazinātu iedarbi uz mums runā ,,No kapiem un šūpuļiem nākdams, Mūžīgās Latvijas balss!'' (Ed. Virza). Vai Tu, tautas brāli, to sadzirdi, ne ar ausīm, bet ar savu sirdi?

Tie, kuriem 18. novembris vēl nav ,,zaudējumos norakstīta utopija, katrā klusā rokas spiedienā tautietis tautietim lai apliecina, ka joprojām apņēmīgi apzināmies savu svēto pienākumu un lielo atbildību glabāt neatkarīgās Latvijas karogu, kas uz mūžiem uzticēts brīvajiem latvjiem! 18. novembris mums ir aicinājums cīņai un izturībai!

18. novembrī mēs apliecinām arī, ka neesam paguruši, gaidot pasaules politikas uzmanību un izkārtojumu mūsu taisnajai lietai. Vai tas nav trimdas latviešu vitālais spēks, kas mūsu asinīs pārlejas no paaudzes paaudzē, ja šodienas 18. novembrī pie mūsu karoga sardzē skatām jaunos latvjus, kuriem šūpulis kārts svešajos krastos, bet tie, kuri tāpat pirms gadiem divdesmit šeit darīja to pašu, šodien jau ir trimdas sabiedrisko un nacionālpolitisko rosmju organizētāji, vadītāji un aicinātāji? Arī svešatnē dzimušajiem latviešiem 18. novembris ir ,,kā zvans, kas vārgas trīsas skarts, skan, Latvija, Tavs svētais vārds!'' (E. Raisters). Cīņa par savas tautas neatņemamām tiesībām dzīvot brīvu dzīvi savā tēvzemē nebūt nav atslābusi un nedrīkst atslābt!

Bet 18. novembris mums liek pārdomāt arī par to dvēseļu tuvību, kāda mūsu starpā valdīja, kad aiz sevis pametām dzimteni liesmās. Tautas brāļi, kālab tādas nav vairs šodien, kālab esam sākuši palikt savrupgājēji, kaş savas nacionālās sūtības ceļos tik bieži paejam viens otram garām? Kādas patmīlīgas indeves tramdīti spītīgi iecērtamies savējā ,,brīvdomāšanā'' un brīvdarīšanā'', iztapīgi un glēvi pakalpojot mūsu tēvzemes apspiedēju viltīgajiem, mērķtiecīgajiem plāniem un izdomām? Tas sairdina pretestības garu un noslāpē cerību dzirkstis tautā dzimtenē, kur 18. novembris vēl kvēlo zemdegā! Tie ir viņi tur, Latvijā, aiz dzelzs aizkara, kas visu riskējot devuši un dod joprojām upurus sērojošai Mātei Latvijai! Ja mūsu vienaldzības, mīkstčaulības vai divkosības un nenoteiktības dēļ nacionālajiem tautiešiem okupētajā Latvijā sadrūp pretestības gars, sekos tautas iznīkšana, kas ir mūsu apspiedēju gala mērķis. Pāri jūru dzelmēm tauta tēvzemē sauc mūs šeit izbeigt savas slātaviskās dzīres, vāvuļošanu un stabulēšanu un rāpties ārā no ierakumiem!

Gan jau mūsu 18. novembri atceras arī tie, kas, šejienes labumos aptaukojušies, nevēlas atcerēties, ko viņi ir parādā tiem latviešu asinsupuriem, kas doti, lai viņi izkļūtu brīvībā!

18. novembris aicina arī mūs vairot mūsu garīgo spēku, kas tik nepieciešams laikmetā, kad tautu tiesības un cilvēku brīvība tiek iztirgota politiskajos utu tirgos. Pirms pāris gadiem 18. novembŗa svētkos plaši runājām (ALA vicepriekšsēža prof. A. Klīves u.c. ierosmē), ka psiholoģiskās cīņas jomā vajadzētu piešķirt kādam disidentam tēvzemē trimdas Tautas balvu ar provokātorisku plašu propagandu sagādājot kārtējās dusmu lēkmes kakla kungiem Kremlī. Arī tā bija tikai vīterošana svētku gaisotnē... Vai šogad 18. novembrī savos pilskalnos iedegsim trauksmes lāpas, vai sadzirdēsim modrīgo taurētāju, kas aicina saslēgties ciešākā cīņas lokā, kuŗā ikvienam (un ikvienam!) ir savs pienākums darāms? 18. novembris lai atgādina mūsu sirdsapziņām, ka reiz tomēr pienāks diena, kad katram mums Latvija prasīs, ko Tu darījis, ko Tu varēji darīt savas nelaimīgās tēvzemes labā, lai tur vājinātu un skaldītu varmāku varu, lai palīdzētu nomazgāt sarkanos kauna traipus? 18. novembŗa gadskārtā jautāsim sev, kādi esam pienākumu pildīšanā un kur stāvam šīs cīņas ierindā?

Bij. DV Kanadas priekšnieks Vitālijs Mukts miris 1981. gada 17. novembrī Toronto.

Rēgens nepievils . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

svarīga garantija arī pasaules mieram.

Rēgens ir pareizi izpratis, ka visgudrākā ārpolitika ir nolemta neveiksmei, ja aiz tās nestāv reāls spēks, kas ienaidniekam ir jārespektē. Viņš atklāti deklarējis, ka sarunās ar Kremli Vašingtonai ir jārunā spēkā, nevis vājumā, jo Maskava respektē tikai spēku un neko citu. Morālas pārliecināšanas politika ir jau sevi pierādījusi par aplamu pasaciņu, kas sen pieder pagātnei.

Amerikāņu militārā potenciāļa atgūšanas pieteikums radījis Kremlī pāniku. Kremļa propagandas aparāts ir jau sācis karagājienu, lai ar pretamerikāņu demonstrācijām noskaņotu pasaules sabiedrisko domu Rēgena ievadītās politikas nosodīšanā. Pacifisti un naīvi lētticīgie liberāļi šajā demagoģiskā aukstā karagājienā iet kopā ar labi apmācītiem komūnistu aģitātoriem.

Pat amerikāņu sabiedrotie nespēj vēl aptvert patiesās briesmas. Tieši Eiropā — sociālistu politiķu vadīti, viņi mēģina izmisīgi laipojot izdabāt Kremlim. Detantes līka atdzīvināšana, diemžēl, šodien ir daudzu Vecā kontinenta tuvredzīgo politiķu maldu purvs. Vai Eiropa atmodīsies? Vai Karlskronas krievu zemūdenes gadījums neliecina par Kremļa patieso politiku: sacelt protesta vētru pret amerikāņu drošības piedāvājumu Eiropai, bet tanī pašā laikā klusībā pašiem gatavoties Eiropas nožņaugšanai?

Vidējos austrumos, Afrikā un Latīņu Amerikā Vašingtona, Rēgena vadīta, vairs nestāv nevarīga novērotāja lomā. Jau apņemšanās vien pretoties Kremļa agresijai ir pietiekams pirmais solis pareizā virzienā.

Rēgenu mēdz dēvēt par politisku riskētāju. Varbūt ka šajā apgalvojumā ir sava patiesības druska, bet tanī pašā laikā viņš ir apdomīgs, piesardzīgs un nenoliedzami gudrs riskētājs. No nevarīgās līdzšinējo administrāciju aizstāvēšanās taktikas viņš ir pārgājis mērķtiecīgā un plānotā uzbrukumā. Katrs saprātīgs cilvēks zina, ka amerikāņi agresīvu karu nesāks un ka amerikāņiem nav nekādu ekspansijas plānu nevienā pasaules kontinentā.

Kremlim savas politiskās iekārtas uzspiešana pasaulei ir internacionālā komūnisma auklēta un neatmesta politiska ambīcija. Rēgenam brīvās pasaules demokratiju kuģa kapteiņa lomā esot, droši vien pienāksies izšķirīga nozīme arī tālāko notikumu attīstībā Austrumeiropā. Un tieši tur jau gaišās liesmās deg pašu strādnieku iedegtās revolūcijas ugunis pret ienīsto režīmu kontinenta sirdī — Polijā.

Kā Dieva sūtīts pasaules glābējs šajā laikā Svētā Pētera krēslā Vatikānā šodien atrodas tālredzīgais un drosmīgais pāvests Jānis Pauls. Polijā skan komūnisma režīma bēŗu zvani, un dzirdīga auss var jau saklausīt brīvību gaidošo apspiesto tautu klusās gaviles. Arī mēs liekam savas vislielākās cerības kā uz pāvestu, tā arī uz prezidentu Rēgenu. Mums šodien ir pamats nešaubīgi ticēt taisnības triumfam.

Aleksandrs Ķegumnieks

Kanadas latviešu . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

Baltijas un citu apspiesto tautu jautājuma apspriešanai.

Gadskārtējais Baltiešu vakars 1982. gada februārī notiks desmit gadu zīmē, tādēļ to organizē plašākā apjomā. Kopējā mākslas izstādē LNAK nodos savu kollekciju, ko vēlāk izstādīs Otavas pilsētas valdes ēkā. Labvēlīgi izkārtota arī daiļamatnieka E. Spravņika darinātā svečturа nodošana parlamentam.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss izstrādājis informācijas paraugu, ko varētu izmantot individuālās sarunās ar parlamenta locekļiem par mūsu konsula ievešanu konsulārā sarakstā.

Okupētās Latvijas presē parādījās kāds no Terija Foksa uzņēmumiem varonīgā skrējiena laikā, ko viņš, neraugoties uz amputēto kāju, veica labdarīgos nolūkos vēža slimības apkaŗošanai. Tomēr arī šo uzņēmumu komūnistiskais režīms atzinis par izdevīgu propagandas materiālu, cinisķi informējot lasītājus, ka viņš to spiests darīt, jo — lūk, ,,kapitālistiskajās zemēs ārstēšanās kļūstot ar katru dienu dārgāka.''

Sporta nozares vadītājs J. Vilmanis pateicās LNAK valdei un tās priekšsēdim par teicamo atbalstu latviešu jaunatnes audzināšanā nacionālā garā ar sporta palīdzību, kā tas pierādījies Apspiesto tautu olimpiadā. Nākošā šāda veida olimpiada paredzēta 1984. gadā, lai pasaulei atgādinātu, ka īstajās olimpiadās kā baltieši, tā arī citas apspiestās tautas spiestas piedalīties zem Pad. savienības karoga. Organizējot šo nozīmīgo sarīkojumu, valde pilnvaroja J. Vilmani par LNAK sporta nozares vadītāju.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva informēja par paveiktajiem priekšdarbiem Kanadas latviešu 1982. gada kultūras dienām. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, tās sāksies janvāŗa beigās ar Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu, bet beigsies 26., 27. un 28. februārī ar Kanadas latviešu mākslinieku vienības ,,Latvis'' gadskārtējo izstādi un referātu par Rīgas mākslinieku gaitām gadu simteņa mijā. 5., 6. un 7. februārī paredzēta ASV viešņas, grafiķes Silvijas Šteineres darbu skate un viņas dzīvesbiedra dzejnieka Ojāra Jēgena referāts. 14. februārī iecerēts Reiņa Birzgaļa darbiem un dzīvei veltīts sarīkojums, bet gadskārtējais Kultūras fonda laureātu vakars ,,Balsis un atbalsis'' paredzēts 21. februārī.

Pārrunājot LNAK pārstāvju jautājumu, valde atzina, ka vēlamas zināmas darbības instrukcijas, ko līdz nākošai sēdei uzdeva izstrādāt biedrzinim R. Norītim. Līdz šim LNAK pārstāvji dažādos latviešu centros savā darbībā vairāk vadījās no speciāliem valdes uzdevumiem, bet nākotnē viņu darbs būtu paplašināms, lai mazākos centros celtu sabiedrisko rosību un sekmētu vispusīgāku informācijas izmaiņu.

Pēc iepriekšējo gadu paraugа valde vienojās techniskajiem darbiniekiem, biroja darbvedim, bibliotēkāram, mācības līdzekļu apgāda vadītājam un Latviešu Nama saimniecei pasniegt Ziemsvētku gratifikācijas.

Par LNAK pārstāvi Etniskās karavānas Rīgas paviljona rīcības komitejā apstiprināja Ivaru Melnbārdi.

Cilvēku tiesību dienā 9. vai 10. decembrī organizē demonstrāciju LNJAK politiskās nozares vadītājas Daces Veinbergas izkārtojumā, par ko laikus informēsim mūsu lasītājus.

R. Norītis